SENARAI
DARJAH KEBESARAN & GELARAN MELAYU

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

SENARAI
DARJAH KEBESARAN & GELARAN MELAYU

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

SENARAI DARJAH KEBESARAN & GELARAN MELAYU

Edisi ke-3

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Perpustakaan Negara Malaysia
Kuala Lumpur
2014

Cetakan Pertama 2014
© Perpustakaan Negara Malaysia

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian terbitan ini boleh diterbitkan semula atau ditukar dalam apa jua bentuk dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan sebagainya sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Ketua Pengarah Perpustakaan Negara Malaysia.

Diterbitkan oleh:
Perpustakaan Negara Malaysia
232, Jalan Tun Razak
50572 Kuala Lumpur
03-2687 1700
03-2694 2490
www.pnm.gov.my
www.facebook.com/PerpustakaanNegaraMalaysia
blogpnm.pnm.gov.my
twitter.com/PNM_sosial

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Senarai darjah kebesaran & gelaran Melayu. – Ed. ke-3
ISBN 978-967-931-257-7
1. Directions of honour – Malaysia.
2. Titles of honour and nobility – Malaysia.
I. Perpustakaan Negara Malaysia. Pusat Bibliografi Negara.
929.709595

KANDUNGAN

Sekapur sirih Ketua Pengarah Perpustakaan Negara Malaysia	i
Prakata	ii
Penghargaan	iii
Pengenalan	iv
Persekutuan	1 - 4
Pahang	5 - 9
Perak	10 - 16
Terengganu	17 - 22
Perlis	23 - 25
Selangor	26 - 29
Negeri Sembilan	30 - 32
Johor	33 - 35
Kelantan	36 - 41
Kedah	42 - 48
Sarawak	49 - 51
Pulau Pinang	52 - 53
Melaka	54 - 56
Sabah	57 - 58
Wilayah Persekutuan	59 - 60
Contoh-contoh entri dalam pengkatalogan untuk gelaran Melayu	61
Bibliografi	62 - 63

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sekapur Sirih

Ketua Pengarah
Perpustakaan Negara Malaysia

Syukur Alhamdulillah diucapkan kerana Perpustakaan Negara Malaysia telah berjaya menghasilkan buku Senarai Darjah Kebesaran dan Gelaran Melayu. Saya sedar usaha ini bukan mudah untuk dilaksanakan tetapi kesungguhan yang ditunjukkan untuk menerbitkan buku ini menunjukkan sikap positif yang patut dipuji.

Negara ini mengamalkan sistem pemerintahan raja berperlembagaan dan demokrasi berparlimen. Pemerintahan beraja di Malaysia dikatakan paling unik berbanding negara lain yang mengamalkan pemerintahan beraja. Ini kerana di negara-negara berkenaan takhta pemerintahan terus kekal dikuasai waris tetapi di Malaysia, Raja yang memegang jawatan sebagai ketua negara atau dikenali sebagai Yang di-Pertuan Agong bertukar mengikut giliran dalam kalangan sembilan Sultan atau Raja yang memerintah negeri. Pemilihan Yang di-Pertuan Agong yang mula dilaksanakan ketika negara mencapai kemerdekaan pada 1957 adalah cukup bermakna kerana ia melambangkan keyakinan rakyat terhadap sistem pemerintahan demokrasi.

Saya yakin dengan penghasilan buku ini dapat menjadi sumber rujukan yang sangat berguna kepada pihak-pihak yang terlibat dengan pengkatalogan bahan perpustakaan dan juga kepada yang terlibat dengan pengurusan majlis rasmi serta individu yang ingin membuat penyelidikan tentang darjah-darjah kebesaran di Malaysia.

Akhir kata saya merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada semua yang terlibat dan yang memberikan kerjasama dalam memastikan penerbitan buku ini diterbitkan tepat pada masanya.

Dato' Raslin Bin Abu Bakar

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Prakata

Buku *Senarai Darjah Kebesaran dan Gelaran Melayu* ini adalah merupakan edisi yang ketiga. Edisi ini telah mengemaskini darjah-darjah kebesaran dan gelaran-gelaran Melayu yang terkini. Senarai Darjah Kebesaran dan Gelaran Melayu ini telah disusun oleh Jawatankuasa Standard, Pusat Bibliografi Negara, Perpustakaan Negara Malaysia.

Senarai ini mengandungi latar belakang sejarah, geografi, sistem pemerintahan, senarai pemerintah negeri, gelaran-gelaran diraja, gelaran-gelaran turun-temurun dan darjah kebesaran, bintang dan pingat bagi setiap negeri-negeri di Malaysia. Gelaran-gelaran ini didefinisikan sebagai tambahan kepada nama yang menunjukkan tanda penghargaan dan penghormatan yang dianugerahkan kepada seseorang individu di atas sumbangan jasanya, kedudukan jawatan atau keturunan diraja.

Gelaran-gelaran diraja merupakan gelaran yang dipusakai turun-temurun dan yang diberi jawatan diraja. Bagi negeri-negeri yang mengamalkan sistem beraja, ketua negerinya memakai gelaran 'Sultan', 'Al-Sultan', 'Tuanku' atau 'Yang Di-Pertuan Besar'. Bagi isteri-isteri ketua negeri ini memakai gelaran yang sedarjat.

Darjah-darjah kebesaran adalah suatu sistem pemberian gelaran kehormat oleh pemerintah kepada sesiapa yang telah menunjukkan jasa bakti kepada negeri dan negara serta khas untuk penyandangnya. Isteri-isteri penyandang lelaki yang dikurniakan darjah-darjah kebesaran memakai gelaran yang sedarjat. Namun bagi suami-suami penyandang perempuan tidak menerima apa-apa gelaran. Gelaran-gelaran 'Tun' dan 'Tan Sri' dianugerahkan di peringkat Persekutuan.

Gelaran-gelaran turun-temurun merupakan gelaran yang dipusakai dari satu generasi ke satu generasi.

Bagi negeri-negeri yang mengamalkan sistem beraja, ejaan gelaran dato ialah Dato' manakala di peringkat Persekutuan, negeri-negeri Melaka, Sabah, Sarawak dan Pulau Pinang, ejaannya ialah Datuk.

Bagi menjadikan bahan terbitan Perpustakaan Negara Malaysia ini sebagai satu sumber rujukan yang sahih dan berkualiti, adalah penting bagi Jawatankuasa Standard Pusat Bibliografi Negara berhubung dan mendapatkan maklumat dari pihak Bahagian Istiadat dan Urusetia Persidangan Antarabangsa, Jabatan Perdana Menteri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan setiap negeri-negeri.

Walaupun kami berusaha keras untuk memastikan buku ini dapat diterbitkan dengan sempurna, namun kami akur bahawa buku ini mungkin terdapat beberapa kelemahan yang tidak disengajakan. Penerbitan buku ini diharapkan dapat dijadikan panduan dalam bidang pendokumentasian bahan perpustakaan serta sebagai panduan kepada penyelidik, individu atau organisasi yang terlibat dalam pengurusan majlis rasmi dan protokol.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Penghargaan

Pihak Perpustakaan Negara Malaysia ingin mengucapkan terima kasih kepada semua penyumbang di atas sokongan yang diberikan sehingga buku ini berjaya diterbitkan. Penerbitan buku ini tidak akan berjaya tanpa sokongan, dorongan dan sumbangan daripada beberapa pihak dan individu yang terlibat secara langsung dan tidak langsung sehingga buku ini berjaya diterbitkan.

Ucapan penghargaan dan terima kasih ditujukan khas kepada:

- Bahagian Istiadat dan Urusetia Persidangan Antarabangsa, Jabatan Perdana Menteri
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Terengganu
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perlis
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Negeri Sembilan
- Setiausaha Jumaah Majlis Diraja Johor
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Kelantan
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah
- Pejabat Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Sarawak
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Pulau Pinang
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Melaka
- Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah
- Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar

Akhir sekali, pihak penerbitan buku ini mengharapkan segala sokongan, dorongan dan sumbangan yang telah diberikan akan terus berkekalan untuk penerbitan yang akan datang.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Pengenalan

Asal-usul Kesultanan Melayu

Sejarah Kerajaan Kesultanan Melayu di Malaysia telah bermula dari kerajaan Langkasuka purba dan Kerajaan Melayu Melaka. Kebanyakan Kesultanan negeri di Malaysia berakar dari Kerajaan Melayu Melaka yang diasaskan oleh Parameswara pada tahun 1400 Masihi.

Institusi Raja Berperlembagaan merupakan institusi tertinggi dalam Perlembagaan Malaysia kerana selari dengan amalan demokrasi berparlimen di negara ini. Institusi Yang di-Pertuan Agong menduduki tangga teratas hierarki kuasa pemerintahan Persekutuan Malaysia dan mempunyai kedudukan istimewa seperti yang diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan. Kedudukan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Negara bagi Persekutuan Malaysia termaktub dalam Perkara 32 Perlembagaan Persekutuan. Sebagai Ketua Negara, baginda menjadi lambang kedaulatan, ketaatan, perpaduan, kebesaran dan kemuliaan negara.

Baginda dipilih daripada sembilan orang raja yang memerintah di sembilan buah negeri persekutuan iaitu Perlis, Kedah, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Johor, Pahang, Terengganu dan Kelantan. Maka dengan pemilihan itu, Yang di-Pertuan Agong ialah orang yang terutama sekali di Malaysia, manakala Raja Permaisuri Agong orang kedua tertinggi kedudukannya selepas Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.

Pemilihan Yang di-Pertuan Agong ini dibuat melalui undian sulit oleh sembilan orang raja-raja Melayu. Apabila seseorang raja yang ditawarkan menjadi Yang di-Pertuan Agong menerima tawaran tersebut, maka Majlis Raja-raja akan mengisytiharkan baginda dipilih menjadi Yang di-Pertuan Agong dan Penyimpan Mohor Besar Raja-raja akan memberitahu keputusan pemilihan itu secara bertulis kepada kedua-dua Dewan Parlimen iaitu Dewan Negara dan Dewan Rakyat.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

PERSEKUTUAN

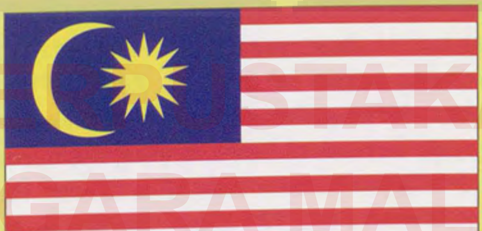

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERSEKUTUAN

Sejarah

Pada 31 Ogos 1957, Persekutuan Tanah Melayu mencapai kemerdekaan. Selepas merdeka, Tunku Abdul Rahman telah mengemukakan cadangan kepada Kerajaan British supaya Brunei, Sabah dan Sarawak digabungkan dengan Persekutuan Tanah Melayu menjadi Malaysia. Namun, Kerajaan British menolak cadangan itu kerana Singapura diketepikan. Sementara itu, Lee Kuan Yew, Ketua Menteri Singapura pada masa itu juga menyarankan percantuman Singapura dengan Persekutuan Tanah Melayu. Cadangan Lee Kuan Yew ditolak oleh Tunku Abdul Rahman. Namun begitu, senario politik yang berlaku di Singapura mengubah sikapnya terhadap saranan Lee Kuan Yew. Pada 27 Mei 1961, Tunku Abdul Rahman dalam ucapannya di Persidangan Wartawan-wartawan Luar Negeri di Asia Tenggara di Hotel Adelphi, Singapura mencadangkan supaya Brunei, Sabah, Sarawak dan Singapura digabungkan dengan Tanah Melayu membentuk Persekutuan Malaysia. Cadangan ini menimbulkan pelbagai reaksi.

Pada 23 Julai 1961, Jawatankuasa Perundingan Perpaduan Malaysia (JPPM) ditubuhkan. JPPM memberi peluang kepada pemimpin di Sabah dan Sarawak untuk mengemukakan pandangan memandangkan mereka masih menentang gagasan. Akhirnya Sabah dan Sarawak menerima gagasan ini dan menyusun satu memorandum untuk dihantar kepada Suruhanjaya Cobbold. Suruhanjaya ini kemudian menjalankan tugasnya iaitu meninjau pandangan rakyat Sabah dan Sarawak dan membuat syor perlembagaan baru. Kemudian pada Ogos 1962, Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK) ditubuhkan bagi merangka Perlembagaan Malaysia. JAK mengeluarkan laporannya pada 27 Februari 1963. Laporan ini diterima dan diluluskan. Berdasarkan laporan ini, Perjanjian Malaysia ditandatangani di London pada 9 Julai 1963. Pada 16 September 1963, Persekutuan Malaysia telah diisytiharkan.

Geografi

Malaysia ialah sebuah negara persekutuan yang terdiri daripada tiga belas (13) negeri dan tiga (3) Wilayah Persekutuan. Sebelas negeri iaitu Perlis, Kedah, Pulau Pinang, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Johor, Pahang, Terengganu, Kelantan dan dua Wilayah Persekutuan iaitu Kuala Lumpur dan Putrajaya terletak di Semenanjung Malaysia. Manakala dua negeri iaitu Sabah dan Sarawak serta satu Wilayah Persekutuan iaitu Labuan terletak di kepulauan Borneo. Semenanjung Malaysia, meliputi seluas 132,722 kilometer persegi bersempadan dengan negara Thai di utara dan Singapura di selatan manakala Sabah yang seluas 73,631 kilometer persegi dan Sarawak yang seluas 124,450 kilometer persegi bersempadan dengan Kalimantan, Indonesia. Malaysia berhampiran dengan Khatulistiwa antara garisan lintang 1 dan 7 Utara dan garisan bujur 100 dan 119 Timur dan tertakluk kepada pengaruh laut dan perubahan sistem angin yang bertiup dari Lautan Hindi dan Laut China Selatan. Iklim Malaysia terbahagi kepada musim monsun barat daya dan monsun timur laut. Purata suhu di hampir keseluruhan Malaysia ialah antara 21 darjah Celsius hingga 32 darjah Celsius. Kelembapannya dikatakan agak tinggi.

Kuala Lumpur ialah ibu negara Malaysia. Malaysia mempunyai jumlah penduduk kira-kira 28,334,135 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 67.4 % adalah kaum

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Bumiputera, 24.6 % kaum Cina, 7.3 % kaum India dan 0.7% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk Malaysia adalah 86 orang setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Malaysia mengamalkan pemerintahan mengikut konsep Raja Berperlembagaan. Sistem pemerintahan yang mengekalkan raja sebagai pemerintah tertinggi. Pemerintah dibantu oleh Perdana Menteri. Sistem pemerintahan beraja mengikut peruntukan dalam Perlembagaan Malaysia. Yang di-Pertuan Agong bertindak berdasarkan perlembagaan dan atas nasihat Perdana Menteri. Yang di-Pertuan Agong dipilih daripada kalangan raja negeri-negeri Melayu daripada sembilan buah negeri secara bergilir-gilir setiap lima tahun. Pemilihannya berdasarkan peruntukan dalam Perlembagaan Malaysia. Malaysia ialah sebuah negara Persekutuan. Persekutuan bermaksud penyatuan beberapa buah negeri yang mempunyai sebuah kerajaan Persekutuan serta beberapa buah kerajaan negeri. Kedua-dua kerajaan ini menjalankan tugas berdasarkan kuasa yang yang diperuntukan dalam Perlembagaan Malaysia.

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

SALASILAH YANG DI-PERTUAN AGONG

Pemerintah	Tahun Pemerintahan
Tuanku Abdul Rahman ibni Almarhum Tuanku Muhammad	1957 - 1960
Tuanku Hisamuddin Alam Shah Al-Haj ibni Almarhum Sultan Alaeddin Sulaiman Shah	14 April 1960 – 1 September 1960
Tuanku Syed Putra ibni Almarhum Syed Hassan Jamalullail	1960 - 1965
Tuanku Ismail Nasiruddin Shah ibni Almarhum Sultan Zainal Abidin III	1965 - 1970
Tuanku Alhaj Abdul Halim Muadzam Shah ibni Almarhum Sultan Badlishah	1970 - 1975
Tuanku Yahya Petra ibni Almarhum Sultan Ibrahim Petra	1975 - 1979
Sultan Haji Ahmad Shah ibni Almarhum Sultan Sir Abu Bakar Riayatuddin Al-Muadzam Shah	1979 - 1984
Sultan Iskandar Al-Haj ibni Almarhum Sultan Ismail	1984 - 1989
Sultan Azlan Muhibbudin Shah ibni Almarhum Sultan Yusuff Izzudin Shah Ghafarullah	1989 - 1994
Tuanku Jaafar ibni Almarhum Tuanku Abdul Rahman	1994 - 1999
Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah ibni Almarhum Sultan Hisamuddin Alam Shah Al-Haj	1999 - 2001
Tuanku Syed Sirajuddin Putra Jamalullail Ibni Al-Marhum Tuanku Syed Putra Jamalullail	2001 - 2006
Tuanku Mizan Zainal Abidin Ibni Almarhum Al-Sultan Mahmud Al-Muktafi Billah Shah Al-Haj	2006 - 2011
Tuanku Alhaj Abdul Halim Muadzam Shah ibni Almarhum Sultan Badlishah	2011 - kini

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri
Yang di-Pertuan Agong	Raja Permaisuri Agong

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Seri Pahlawan Gagah Perkasa	S.P.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Diraja Malaysia	D.K.M.	Tiada	Tiada
Darjah Utama Seri Mahkota Negara	D.M.N.	Tiada	Tiada
Seri Maharaja Mangku Negara	S.M.N.	Tun	Toh Puan
Seri Setia Mahkota Malaysia	S.S.M.	Tun	Toh Puan
Darjah Bakti	D.B.	Tiada	Tiada
Panglima Mangku Negara	P.M.N.	Tan Sri	Puan Sri
Panglima Setia Mahkota	P.S.M.	Tan Sri	Puan Sri
Panglima Jasa Negara	P.J.N.	Datuk	Datin
Panglima Setia Diraja	P.S.D.	Datuk	Datin
Johan Mangku Negara	J.M.N.	Tiada	Tiada
Johan Setia Mahkota	J.S.M.	Tiada	Tiada
Johan Setia Diraja	J.S.D.	Tiada	Tiada
Kesatria Mangku Negara	K.M.N.	Tiada	Tiada
Kesatria Setia Diraja	K.S.D.	Tiada	Tiada
Ahli Mangku Negara	A.M.N.	Tiada	Tiada
Pingat Pangkuan Negara	P.P.N.	Tiada	Tiada
Bentara Setia Diraja	B.S.D.	Tiada	Tiada
Panglima Gagah Berani	P.G.B.	Tiada	Tiada
Jasa Perkasa Persekutuan	J.P.P.	Tiada	Tiada
Pingat Tentera Udara	P.T.U.	Tiada	Tiada
Pingat Kebaktian	P.K.	Tiada	Tiada
Pingat Khidmat Berbakti	P.K.B.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Setia	P.P.S.	Tiada	Tiada
Kepujian Perutusan Keberanian	K.P.K.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Am	P.P.A.	Tiada	Tiada
Pingat Peringatan Malaysia	P.P.M.	Tiada	Tiada
Pingat Negara Bangsa-Bangsa Bersatu	P.N.B.B.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Malaysia	P.J.M.	Tiada	Tiada
Pingat Pertabalan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong	Tiada	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

PAHANG

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PAHANG DARUL MAKMUR

Sejarah

Sejarah Negeri Pahang bermula sebelum kerajaan Kesultanan Melayu Melaka ditubuhkan. Wilayah bahagian selatan Semenanjung Tanah Melayu semuanya termasuk dalam kawasan kerajaan Pahang. Orang Jawa Majapahit zaman dahulu menyebut Semenanjung Tanah Melayu sebagai Pahang sahaja. Pada awal kurun Masihi ke-16, pada permulaan terdirinya kerajaan Melayu Johor, sempadan Negeri Pahang Darul Makmur, di sebelahnya sampai ke Sedili Besar dan di utara sampai ke Terengganu, sempadan ke baratnya pula sampai ke Rembau, Selangor dan Perak. Negeri Pahang Darul Makmur sekarang ini di sebelah utara dan baratnya dilingkungi oleh banjaran gunung dan di sebelah timurnya terbentang Laut China Selatan.

Geografi

Negeri Pahang ialah sebuah negeri yang terbesar di Semenanjung Malaysia dengan keluasan 36,137 kilometer persegi iaitu meliputi 10.9% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Kuantan ialah ibu negeri Pahang. Negeri Pahang adalah terbahagi kepada sebelas daerah iaitu Kuantan, Pekan, Rompin, Maran, Temerloh, Jerantut, Bentong, Raub, Lipis, Cameron Highlands dan Bera. Negeri Pahang mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,500,817 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 79% adalah kaum Bumiputera, 16.2% kaum Cina, 4.4% India dan 0.4% lain-lain. Purata kepadatan penduduk adalah 42 orang setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Sistem pemerintahan negeri ini dijalankan dengan sistem pemerintahan raja berperlembagaan dari semenjak zaman dahulu hingga sekarang. Keturunan raja Melaka adalah yang paling lama memerintah negeri Pahang dan pemerintahan daripada waktu itu memakai gelaran Sultan dan memerintah lebih dari 200 tahun semenjak daripada raja bernama Sultan Mahmud Shah yang masyhur di dalam Sejarah Marhum Mangkat Dijulang dalam tahun 1699. Ketua Negeri ialah DYMM Sultan Pahang yang dinasihatkan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri yang diketuai oleh Menteri Besar.

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Sultan	Tahun Pemerintahan
Sultan Muhammad Shah I	1470 - 1475
Sultan Abdul Jamil Shah	1475 - 1475
Sultan Ahmad Shah I	1475 - 1497
Sultan Mansur Shah I	1497 - 1519
Sultan Mahmud Shah II	1519 - 1530
Sultan Muzaffar Shah	1530 - 1542
Sultan Zainal Abidin Shah	1540 - 1555
Sultan Mansur Shah II	1555 - 1560
Sultan Abdul Jamil Shah II	1560 - 1575
Sultan Abdul Kadir Alauddin Shah	1575 - 1590
Sultan Ahmad Shah II	1590 - 1592
Sultan Abdul Ghafur Muhiuddin Shah	1592 - 1614
Sultan Alauddin Riayat Shah	1614 - 1641
Raja Bujang	1615 - 1623
Raja Bajau	1641 - 1676
Raja Ibrahim	1676 - 1688
Tun Habib Abdul Majid bin Tun Mat Ali	1688 - 1697
Tun Abdul Jalil bin Tun Habib Abdul Majid	1697 - 1699
Tun Mas Anom bin Tun Habib Abdul Majid	1699 - 1708
Tun Abdullah bin Tun Habib Abdul Majid	1708 - 1716
Tun Abdul Djamal bin Tun Habib Abdul Majid	1718 - 1721
Tun Abbas ibni Sultan Abdul Jalil IV	1722 - 1724
Tun Husain ibni Sultan Abdul Jalil IV	1724 - 1734
Tun Mutahir I ibni Sultan Abdul Jalil IV	1734 - 1748
Tun Hasan bin Tun Abbas	1748 - 1777
Tun Abdul Majid bin Tun Hasan	1777 - 1802
Tun Muhammad bin Tun Abdul Majid	1802 - 1803
Tun Koris bin Tun Abdul Majid	1803 - 1806
Tun Ali bin Tun Koris	1806 - 1847
Tun Mutahir bin Tun Ali	1847 - 1863
Tun Ahmad	1863 - 1882
Sultan Ahmad Muazzam Shah	1882 - 1914
Sultan Mahmud Shah	1914 - 1917
Sultan Abdullah	1917 - 1932
Sultan Abu Bakar	1932 - 1974
Sultan Ahmad Shah	1974 - kini

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Pahang	Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultanah Pahang	Tiada
Kebawah Duli Yang Teramat Mulia Tengku Mahkota Pahang	Kebawah Duli Yang Teramat Mulia Tengku Puan Pahang	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Muda Pahang	Yang Amat Berbahagia Cik Puan Muda Pahang	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Arif Temenggong Pahang	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Arif Bendahara Pahang	Yang Amat Berbahagia Cik Puan Bendahara	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Puteri Seri Lela Wangsa Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Besar Pahang	Yang Amat Berbahagia Cik Puan Tengah	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Seri Nila Utama Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Puteri Seri Teja Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Puteri Seri Kemala Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Puteri Seri Lela Manja Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Puteri Seri Bongsu Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Panglima Perang Pahang (Perempuan)	Tiada	Tiada
Yang Amat Mulia Tengku Panglima Besar Pahang	Yang Amat Berbahagia Cik Puan Panglima Besar	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tengku	Tengku
Engku	Engku
Wan	Wan
Che Wan	Che Wan

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Yang Maha Utama Kerabat DiRaja Pahang	D.K.P.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Sri Indera Mahkota Pahang Yang Amat Di Hormati	D.K. I	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Sri Indera Mahkota Pahang Yang Amat Di Hormati	D.K. II	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Di Mulia - (Peringkat Utama)			
Sri Diraja Sultan Ahmad Shah Pahang	S.D.S.A.	Dato' Sri Diraja	Datin Sri Diraja
Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Di Mulia - (Peringkat Pertama)			
Sri Sultan Ahmad Shah Pahang	S.S.A.P.	Dato' Sri	Datin Sri
Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Di Mulia - (Peringkat Pertama)			
Sri Indera Mahkota Pahang	S.I.M.P.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Di Mulia - (Peringkat Kedua)			
Sri Sultan Ahmad Shah Pahang	D.S.A.P.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Mahkota Pahang Yang Amat Mulia - (Peringkat Kedua)			
Sri Indera Mahkota Pahang	D.I.M.P.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Di Mulia - (Peringkat Ketiga)			
Setia Ahmad Shah Pahang	S.A.P.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Mahkota Pahang Yang Amat Mulia - (Peringkat Ketiga)			
Setia Mahkota Pahang	S.M.P.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Darjah Kebesaran Sultan Ahmad Shah Pahang Yang Amat Mulia - (Peringkat Keempat)			
Ahli Ahmad Shah Pahang	A.A.P.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Mahkota Pahang Yang Amat Mulia - (Peringkat Keempat)			
Ahli Mahkota Pahang	A.M.P.	Tiada	Tiada
Pingat			
Pingat Khidmat Cemerlang	P.K.C.	Tiada	Tiada
Pingat Gagah Perwira	P.G.P.	Tiada	Tiada
Tauliah Lantikan Jaksa Pendamai	J.P.	Tiada	Tiada
Pingat Kelakuan Terpuji	P.K.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

PERAK

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERAK DARUL RIDZUAN

Sejarah

Negeri Perak Darul Ridzuan telah wujud pada zaman pra-sejarah lagi. Kota Tampan di Lenggong merupakan satu-satunya kawasan yang menjadi bukti kewujudan Zaman Batu Lama di Tanah Melayu. Negeri Perak merentasi Zaman Hoabinhian seterusnya Zaman Batu Baru dan Zaman Logam. Titik sejarah Negeri Perak bermula dengan penabalan Sultan Mudzaffar Syah I yang berketurunan dari Sultan Mahmud Syah Melaka pada tahun l528. Walaupun zaman Kesultanan Negeri Perak telah muncul tetapi kuasa-kuasa tempatan masih diakui berkuasa. Corak pemerintahan yang dijalankan adalah urutan dari sistem feudal di Melaka yang berdemokrasi. Negeri Perak telah dikenali ekoran dari penemuan bijih timah di Larut pada tahun l848 oleh Cik Long Jaafar. Dengan penemuan ini, ekonomi Negeri Perak berkembang dengan pesat dan lebih banyak kawasan perlombongan dibuka. Selain bijih timah, getah juga memainkan peranan yang penting dan ditanam setelah 34 orang Sultan memerintah secara turun-temurun.

Geografi

Negeri Perak Darul Ridzuan merupakan negeri yang kedua terbesar di Semenanjung Malaysia selepas Pahang dengan keluasan 21,035 kilometer persegi. Negeri Perak meliputi kawasan 6.4% daripada jumlah keluasan Malaysia. Perak terbahagi kepada sepuluh daerah iaitu Batang Padang, Kinta, Kuala Kangsar, Larut, Matang dan Selama, Kerian, Manjung, Hilir Perak, Perak Tengah dan Hulu Perak. Bandar-bandar utama di Perak ialah Ipoh, Kuala Kangsar, Taiping, Batu Gajah, Teluk Intan dan Kampar. Negeri Perak mempunyai jumlah penduduk kira-kira 2,352,743 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 57% adalah kaum Bumiputera, 30.4% kaum Cina, 12.3% kaum India dan 0.3% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 112 orang setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Sultan Negeri Perak merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan Negeri Perak. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO Negeri yang diketuai oleh Menteri Besar memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Sultan	Tahun Pemerintahan
Sultan Mudzaffar Shah I	1528 – 1549
Sultan Mansur Shah I	1549 – 1577
Sultan Ahmad Tajuddin Shah	1577 – 1584
Sultan Tajul Ariffin Shah	1584 – 1594
Sultan Alauddin Shah	1594 – 1603
Sultan Mukaddam Shah	1603 – 1619
Sultan Mansur Shah II	1619 – 1627
Sultan Mahmud Shah I	1627 – 1630
Sultan Sallehuddin Shah	1630 – 1636
Sultan Mudzaffar Shah II	1636 – 1653
Sultan Mahmud Iskandar Shah	1653 – 1720
Sultan Alauddin Mughayat Shah	1720 – 1728
Sultan Mudzaffar Shah III	1728 – 1752
Sultan Muhamad Shah	1744 – 1750
Sultan Iskandar Dzulkarnain	1752 – 1765
Sultan Mahmud Shah II	1765 – 1773
Sultan Alauddin Mansur Shah	1773 – 1786
Sultan Ahmaddin Shah	1786 – 1806
Sultan Abdul Malik Mansur Shah	1806 – 1825
Sultan Abdullah Muadzam Shah	1825 – 1830
Sultan Shahabuddin Riayat Shah	1830 – 1851
Sultan Abdullah Muhammad Shah I	1851 – 1857
Sultan Jaafar Safiuddin Muadzam Shah	1857 – 1865
Sultan Ali al-Mukammal Inayat Shah	1865 – 1871
Sultan Ismail al-Muabidin Riayat Shah	1871 – 1874
Sultan Abdullah Muhammad Shah II	1874 – 1876
Sultan Yusuf Sharifuddin Mudzaffar Shah	1876 – 1887
Sultan Idris Murshidul 'Adzam Shah	1887 – 1916
Sultan Abdul Jalil Nasruddin al-Muhtara Shah	1916 – 1918
Sultan Iskandar Shah	1918 – 1938
Sultan Abdul Aziz al-Mutasim Billah Shah	1938 – 1948
Sultan Yussuf Izzuddin Shah	1948 – 1963
Sultan Idris al-Mutawakkil Alallahi Shah	1963 – 1984
Sultan Azlan Muhibbuddin Shah	1984 – kini

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Paduka Seri Sultan	Raja Perempuan	Raja Permaisuri
Raja Muda	Raja Puan Besar	Cik Puan Besar
Raja Di Hilir	Raja Puan Muda	Cik Puan Muda
Raja Kecil Besar	Tiada	Tiada
Raja Kecil Sulong	Tiada	Tiada
Raja Kecil Tengah	Tiada	Tiada
Raja Kecil Bongsu	Tiada	Tiada

ANUGERAH / GELARAN DIRAJA (ORANG BESAR NEGERI PERAK)

ORANG BESAR EMPAT	
Lelaki	**Isteri**
Orang Kaya Bendahara Seri Maharaja	Toh Puan
Orang Kaya Besar Maharaja Diraja	Toh Puan
Orang Kaya Temenggong Paduka Raja	Toh Puan
Orang Kaya Menteri Paduka Tuan	Toh Puan
ORANG BESAR DELAPAN	
Lelaki	**Isteri**
Orang Kaya Kaya Laksamana Raja Mahkota	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Seri Adika Raja Shahbandar Muda	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Panglima Kinta Seri Amar Bangsa Diraja	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Shahbandar Paduka Indra	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Setia Bijaya Diraja	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Imam Paduka Tuan	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Mahakurnia Indra Diraja	Toh Puan
Orang Kaya Kaya Panglima Bukit Gantang Seri Amar Diraja	Toh Puan

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

ORANG BESAR ENAM BELAS	
Lelaki	**Isteri**
Toh Seri Maharaja Lela	Tiada
Toh Paduka Indera	Tiada
Toh Maharaja Dewa	Tiada
Toh Maharaja Indera	Tiada
Toh Shahbandar Ulu	Tiada
Toh Tan Dewa Paduka	Tiada
Toh Paduka Setia	Tiada
Toh Sedewa Raja	Tiada
Toh Paduka Raja	Tiada
Toh Perdana Indera	Tiada
Toh Indera Jaya	Tiada
Toh Amar Seri Diraja	Tiada
Toh Seri Lela Paduka	Tiada
Toh Raja Diraja	Tiada
Toh Seri Bijaya	Tiada
Toh Seri Wangsa	Tiada

TOH MUDA ORANG BESAR EMPAT	
Lelaki	**Isteri**
Toh Muda Orang Kaya Besar Maharaja di-Raja	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Temenggong Paduka Raja	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Menteri Paduka Tuan	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Bendahara Seri Maharaja	Tiada

TOH MUDA ORANG BESAR DELAPAN	
Lelaki	**Isteri**
Toh Muda Orang Kaya Kaya Laksamana Raja Mahkota	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Seri Adika Raja Syahbandar Muda	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Panglima Kinta Seri Amar Bangsa DiRaja	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Panglima Bukit Gantang Seri Amar di-Raja	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Shahbandar Paduka Indera	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Setia Bijaya di-Raja	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Mahakurnia	Tiada
Toh Muda Orang Kaya Kaya Imam Paduka Tuan	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

ORANG BESAR TIGA PULUH DUA	
Lelaki	**Isteri**
Toh Tan Dewa Sakti	Tiada
Toh Kamar Lela	Tiada
Toh Seri Indera Lela	Tiada
Toh Sakna Bongsu	Tiada
Toh Tan Dewa Raja	Tiada
Toh Rakna Sakti	Tiada
Toh Purba Diraja	Tiada
Toh Jana Pahlawan	Tiada
Toh Sa Indera Lela	Tiada
Toh Bahagia Negara	Tiada
Toh Amar Pahlawan	Tiada
Toh Mangku Diraja	Tiada
Toh Dewa Mahkota	Tiada
Toh Sakna Menteri	Tiada
Toh Demang Perwira	Tiada
Toh Indera Wangsa	Tiada
Toh Mekong	Tiada
Toh Lela Indera	Tiada
Toh Mahkota Lela	Tiada
Toh Amar DiWangsa	Tiada
Toh Pekerma Wati	Tiada
Toh Johan Pahlawan	Tiada
Toh Pendewa Sakti	Tiada
Toh Kelana Perkasa	Tiada
Toh Kelana Diraja	Tiada
Toh Kohor Alam	Tiada
Toh Sukar DiLawan	Tiada
Toh Pendekar Alam	Tiada
Toh Bijaya Wati	Tiada
Toh Puspa Wati	Tiada
Toh Bahtera Diraja	Tiada
Toh Suri Wati	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Raja	Raja
Syed	Sharifah
Megat	Puteri
Meor	Hartum
Wan	Wan

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Diraja Yang Amat Dihormati			
Darjah Kerabat	D.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Seri Paduka Sultan Azlan Shah Perak Yang Amat Dihormati			
Darjah Kerabat Sultan Azlan	D.K.S.A.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Seri Paduka Sultan Azlan Shah Perak Yang Amat Dimulia			
Dato' Seri Paduka Sultan Azlan	S.P.S.A.	Dato' Seri Diraja	Datin Seri Diraja
Darjah Yang Amat Mulia Paduka Cura Si Manja Kini			
Pangkat Pertama Seri Paduka Cura Simanja Kini	S.P.C.M.	Dato' Seri	Datin Seri
Pangkat Kedua Dato' Paduka Cura Simanja Kini	D.P.C.M.	Dato'	Datin
Pangkat Ketiga Paduka Cura Simanja Kini	P.C.M.	Tiada	Tiada
Pangkat Keempat Ahli Cura Simanja Kini	A.C.M.	Tiada	Tiada
Darjah Yang Amat Mulia Panglima Taming Sari			
Pangkat Pertama Seri Panglima Taming Sari	S.P.T.S.	Dato' Seri Panglima	Tiada
Pangkat Kedua Dato' Pahlawan Taming Sari	D.P.T.S.	Dato' Pahlawan	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Darjah Yang Amat Mulia Paduka Mahkota Perak			
Pangkat Pertama Seri Paduka Mahkota Perak	S.P.M.P.	Dato' Seri	Datin Seri
Pangkat Kedua Dato' Paduka Mahkota Perak	D.P.M.P.	Dato'	Datin
Pangkat Ketiga Paduka Mahkota Perak	P.M.P.	Tiada	Tiada
Pangkat Keempat Ahli Mahkota Perak	A.M.P.	Tiada	Tiada
Pingat			
Pingat Keberanian Handal	P.K.H.	Tiada	Tiada
Pingt Pekerti Terpilih	P.P.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Pingat Lama Perkhidmatan	P.L.P.	Tiada	Tiada
Tauliah Lantikan			
Tauliah Lantikan Jaksa Pendamai	J.P.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

TERENGGANU

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

TERENGGANU DARUL IMAN

Sejarah

Terengganu adalah negeri Melayu pertama menerima agama Islam, seperti yang dibuktikan oleh batu bersurat bertarikh 1303 dengan ukiran tulisan Arab yang ditemui di Kuala Berang, ibu daerah Hulu Terengganu. Terengganu menjadi negeri taklukan Melaka, tetapi mengekalkan autonomi besar dengan kemunculan Riau-Johor. Terengganu muncul sebagai kesultanan bebas pada tahun 1724. Sultan pertama ialah Tun Zainal Abidin. Walau bagaimanapun, dalam buku Tuhfat al-Nafis menyebut bahawa pada tahun 1708, Tun Zainal Abidin telah dilantik sebagai Sultan Terengganu oleh Daeng Menampuk juga dikenali sebagai Raja Tua di bawah pemerintahan Sultan Sulaiman Badrul Alam Shah. Dalam abad ke-19, Terengganu menjadi negeri taklukan Siam, dan setiap tahun memberi ufti bunga mas kepada Raja Siam. Syarat-syarat Perjanjian Inggeris-Siam 1909 menyaksikan kuasa ke atas Terengganu dipindahkan kepada British. Langkah ini telah menimbulkan pemberontakan pada tahun 1928. Pasukan tentera British yang digunakan untuk menindas pemberontakan oleh rakyat Terengganu yang diketuai oleh Haji Abdul Rahman Limbong. Semasa Perang Dunia kedua, Jepun menduduki Terengganu dan kedaulatan dipindahkan seluruh negeri kembali ke Siam pada tahun 1939, bersama-sama dengan Kelantan, Kedah dan Perlis. Selepas kekalahan Jepun, kawalan British ke atas negeri-negeri Melayu telah dikembalikan semula. Terengganu menjadi Persekutuan Tanah Melayu pada tahun 1948.

Geografi

Negeri Terengganu mempunyai keluasan kira-kira 13,035 kilometer persegi iaitu meliputi 3.9% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Terengganu ialah Kuala Terengganu. Terdapat lapan buah daerah di Terengganu iaitu Besut, Dungun, Hulu Terengganu, Kemaman, Kuala Terengganu, Marang, Setiu dan Kuala Nerus. Bandar Diraja Terengganu adalah Kuala Terengganu. Terengganu mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,035,977 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 97% adalah kaum Bumiputera, 2.6% kaum Cina, 0.2% kaum India dan 0.1% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 79 orang bagi setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sistem Pemerintahan

Negeri ini mengamalkan sistem raja berperlembagaan sejak turun-temurun dan bermula seawal tahun 1708. Sultan pertama yang memerintah Terengganu adalah Sultan Zainal Abidin. Sultan Terengganu merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan Negeri. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO yang diketuai oleh Menteri Besar yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

SALASILAH RAJA / SULTAN

Sultan	Tahun Pemerintahan
Sultan Zainal Abidin	1708 - 1733
Sultan Mansur Riayat Shah I	1733 - 1794
Sultan Zainal Abidin Shah II	1794 - 1808
Sultan Ahmad Muazzam Shah I	1808 - 1830
Sultan Abdul Rahman Shah	1830
Sultan Daud	1830 - 1831
Sultan Mansur Riayat Shah II	1831 - 1837
Sultan Muhammad Muazzam Shah I	1837 - 1839
Baginda Omar	1839 - 1876
Sultan Ahmad Muazzam Shah II	1876 - 1881
Sultan Zainal Abidin Shah III	1881 - 1918
Sultan Muhammad Muazzam Shah II	1918 - 1920
Sultan Sulaiman Badrul Alam Shah	1920 - 1942
Tengku Ali	1942 - 1945
Sultan Ismail Nasaruddin Shah	1945 - 1979
Sultan Mahmud Al-Muktafi Billah Shah	1979 - 1998
Sultan Mizan Zainal Abidin	1998 - kini

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri
Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan	Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultanah
Duli Yang Teramat Mulia Yang Di-Pertuan Muda	Duli Yang Teramat Mulia Raja Puan Muda

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tengku	Tengku
Engku	Engku
Syed	Sharifah
Che' Ku	Che' Ku
Che' Wan	Che' Wan
Wan	Wan
Encik	Cik

GELARAN-GELARAN KEBESARAN NEGERI (TENGKU BERGELAR)

Gelaran-gelaran dikurniakan kepada yang berketurunan raja	
Lelaki	**Perempuan**
Tengku Puan Muda	Tengku Seri Ismara Raja
Tengku Besar Terengganu	Tengku Bentara Raja
Tengku Sri Bendahara Raja	Tengku Bentara Dalam
Tengku Sri Panglima Raja	Tengku Lela Segara
Tengku Sri Temenggong Raja	Tengku Kemala Puri (Perempuan)
Tengku Sri Raja	Tengku Indera Segara
Tengku Sri Paduka Raja	Tengku Bentara Muda
Tengku Sri Laksamana Raja	Tengku Bendahari
Tengku Seri Indera Raja	Tengku Bentara Puan (Perempuan)
Tengku Seri Pekerma Raja	Tengku Kesuma Puri (Perempuan)
Tengku Seri Bijaya Raja	Tengku Nila Rakna
Tengku Seri Wa Raja	Tengku Pekerma Wira
Tengku Seri Kelana Raja	Tengku Kecil Muda
Tengku Seri Setia Raja	Tengku Besar Paduka Indera
Tengku Seri Wangsa Raja	Tengku Panglima Besar
Tengku Seri Kemala	Tengku Nila Puri
Tengku Seri Aria Raja	Tengku Nara Wangsa
Tengku Seri Utama Raja	

Gelaran-gelaran dikurniakan kepada berketurunan Syed	
Lelaki	**Perempuan**
Engku Bijaya Sura	Engku Besar Paduka Raja
Engku Bijaya Wangsa	Engku Tandang Wangsa
Engku Seri Pengeran Setia	Engku Pengeran Anum
Engku Kelana Di Raja	Engku Syed Sri Perdana
Engku Pengiran Arif Di Raja	

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN-GELARAN KEBESARAN NEGERI (DATO' BERGELAR)

Gelaran Penerima	Gelaran Isteri
Dato' Bijaya Di Raja	To' Puan
Dato' Wira Jaya	To' Puan
Dato' Setia Wangsa	To' Puan
Dato' Bentara Luar	To' Puan
Dato' Lela Perkasa	To' Puan
Dato' Kaya Jasa	To' Puan
Dato' Seri Amar Diraja	To' Puan
Dato' Maha Kurnia	To' Puan

Gelaran Penerima	Gelaran Isteri
Dato' Kelana Setia	To' Puan
Dato' Setia Bakti	To' Puan
Dato' Senara Muda	To' Puan
Dato' Maha Jasa	To' Puan
Dato' Kaya Setia	To' Puan
Dato' Setia Jaya	To' Puan
Dato' Rakna Bijaya	To' Puan
Dato' Bentara Setia	To' Puan
Dato' Bentara Muda	To' Puan
Dato' Sang Segara	To' Puan
Dato' Kurnia Jasa	To' Puan
Dato' Lela Berida	To' Puan
Dato' Indera Pahlawan	To' Puan
Dato' Aria Pura	To' Puan
Dato' Aria Negara	To' Puan
Dato' Kurnia Bakti	To' Puan
Dato' Dewa Bakti	To' Puan
Dato' Setia Jasa	To' Puan
Dato' Lela Jasa	To' Puan
Dato' Sangsura Pahlawan	To' Puan
Dato' Biji Sura	To' Puan
Dato' Indera Bijaya	To' Puan
Dato' Kelana Di Raja	To' Puan
Dato' Perba Di Raja	To' Puan
Dato' Seri Setia Di Raja	To' Puan
Dato' Seri Nara Wangsa	To' Puan
Dato' Seri Lela Di Raja	To' Puan
Dato' Indera Alam Di Raja	To' Puan
Dato' Panglima Perang	To' Puan
Dato' Jaya Perkasa	To' Puan
Dato' Seri Andika DiRaja	To' Puan
Dato' Andika Indera	To' Puan
Dato' Bentara Dalam	To' Puan
Dato' Perwira Negara	To' Puan
Dato' Kaya Pati	To' Puan
Dato' Selia Bakti	To' Puan
Dato' Indera Guru	To' Puan
To' Puan Bongsu (Perempuan)	Tiada
To' Puan Seri Nila (Perempuan)	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Utama Kerabat Terengganu Yang Amat Mulia			
Darjah Utama Kerabat Terengganu Yang Amat Mulia	D.K.T.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat DiRaja Terengganu Yang Amat Mulia			
Darjah Yang Pertama (Panglima Besar) Darjah Kerabat DiRajaTerengganu Yang Amat Mulia	D.K.R.	Tiada	Tiada
Darjah Yang Kedua (Panglima) Darjah Kerabat DiRajaTerengganu Yang Amat Mulia	D.K.R.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Kerabat Terengganu Yang Amat Mulia			
Darjah Yang Pertama (Panglima Besar) Darjah Kebesaran Kerabat Terengganu Yang Amat Mulia	D.K.	Tiada	Tiada
Darjah Yang Kedua (Panglima) Darjah Kebesaran Kerabat Terengganu Yang Amat Mulia	D.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu Yang Amat Terpilih			
Pertama (Panglima Utama) Seri Utama Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu	S.U.M.Z.	Dato' Seri Utama	To' Puan Seri Utama
Kedua (Panglima Besar) Seri Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu	S.S.M.Z.	Dato' Seri	To' Puan Seri
Ketiga (Panglima) Dato' Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu	D.S.M.Z.	Dato'	To' Puan
Keempat (Taulan) Setia Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu	S.M.Z.	Tiada	Tiada
Kelima (Ahli) Ahli Sultan Mizan Zainal Abidin Terengganu	A.M.Z.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Darjah Kebesaran Sultan Mahmud Terengganu Yang Amat Terpuji			
Pertama (Panglima Besar) Seri Setia Sultan Mahmud Terengganu	S.S.M.T.	Dato' Seri	To' Puan Seri
Kedua (Panglima) Dato' Setia Sultan Mahmud Terengganu	D.S.M.T.	Dato'	To' Puan
Ketiga (Taulan) Ahli Setia Sultan Mahmud Terengganu	A.S.M.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Mahkota Terengganu Yang Amat Dihormati			
Pertama (Panglima Besar) Seri Paduka Mahkota Terengganu	S.P.M.T.	Dato'	To' Puan
Kedua (Panglima) Dato' Paduka Mahkota Terengganu	D.P.M.T.	Dato'	To' Puan
Ketiga (Taulan) Setia Mahkota Terengganu	S.M.T.	Tiada	Tiada
Keempat (Ahli) Ahli Mahkota Terengganu	A.M.T.	Tiada	Tiada
Pingat-Pingat Perkhidmatan			
Bintang Keberanian Handal Negeri Terengganu	B.K.H.	Tiada	Tiada
Pingat Keberanian Handal Negeri Terengganu	P.K.H.	Tiada	Tiada
Pingat Pekerti Terpilih Negeri Terengganu	P.P.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Cemerlang Negeri Terengganu	P.J.C.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian Negeri Terengganu	P.J.K.	Tiada	Tiada
Bintang Lama berjawatan Negeri Terengganu	B.L.B.	Tiada	Tiada
Pingat Lama berjawatan Negeri Terengganu	P.L.B.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

PERLIS

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERLIS INDERA KAYANGAN

Sejarah

Sejarah Perlis mempunyai hubungan yang rapat dengan sejarah wilayah Selatan Thailand dan Kedah. Sejarah negeri Perlis bermula pada tahun 1821. Ketika itu berlaku tindak balas besar-besaran daripada penduduk tempatan ke atas penjajahan Siam ke atas Kedah. Akibat daripada peristiwa tersebut, pihak Siam berundur dan pembesar tempatan telah diberi kuasa untuk mentadbir Kedah, Setul, Kubang Pasu, dan Perlis. Raja Long Krok dilantik sebagai Gabenor di negeri Perlis. Timbalan Gabenor bagi negeri Perlis pada ketika itu ialah Syed Hussin Jamalullail. Inilah detik bersejarah bagi negeri Perlis di mana telah mendapat pengiktirafan daripada status tanah jajahan kepada sebuah negeri naungan.

Geografi

Negeri Perlis Indera Kayangan merupakan negeri yang terkecil di Malaysia dengan keluasan 821 kilometer persegi iaitu meliputi 0.2% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Kangar ialah ibu negeri Perlis manakala Arau merupakan Bandar Diraja. Negeri Perlis adalah terbahagi kepada tiga jajahan iaitu Kangar, Arau dan Padang Besar. Bandar-bandar utama di negeri Perlis ialah Arau, Kangar, Kuala Perlis, Padang Besar dan Simpang Empat. Negeri Perlis mempunyai jumlah penduduk kira-kira 231,541 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 88.4% adalah kaum Bumiputera, 8% kaum Cina, 1.2% kaum India dan 2.4% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 282 orang bagi setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Negeri Perlis mengamalkan sistem pemerintahan Raja Berperlembagaan. Raja Negeri Perlis merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan Negeri. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO yang diketuai oleh Menteri Besar yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Raja adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Raja	Tahun Pemerintahan
Raja Syed Hussain Jamalullail	1843 - 1873
Raja Syed Ahmad Jamalullail	1873 - 1897
Raja Syed Saffi Jamalullail	1897 - 1904
Raja Syed Alwi Jamalullail	1904 - 1943
Raja Syed Hamzah Jamalullail	1943 - 1945
Tuanku Syed Putra Jamalullail	1945 - 2000
Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	2000 - kini

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri
Duli Yang Maha MuliaTuanku Raja Perlis	Duli Yang Maha Mulia Tuanku Raja Perempuan Perlis
Duli Yang Teramat Mulia Raja Muda Perlis	Duli Yang Teramat Mulia Raja Puan Muda Perlis

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Syed	Sharifah

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Perlis	D.K.P.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat	D.K.	Tiada	Tiada
Darjah Dato' Bendahara Seri Jamalullail	D.B.S.J.	Dato' Seri Diraja Bendahara Negara	Datin Seri Diraja
Darjah Seri Setia Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	S.S.S.J.	Dato' Seri Diraja	Datin Seri Diraja
Darjah Setia Paduka Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	S.P.S.J.	Dato' Seri Setia Diraja	Datin Seri Setia Diraja
Darjah Seri Paduka Mahkota Perlis	S.P.M.P.	Dato' Seri	Datin Seri

Darjah Dato' Setia Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	D.S.S.J.	Dato' Paduka	Datin Paduka
Darjah Dato' Wira Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	D.W.S.J.	Dato' Wira	Datin
Darjah Dato' Paduka Mahkota Perlis	D.P.M.P.	Dato'	Datin
Darjah Dato' Setia Paduka Tuanku Syed Sirajuddin Jamalullail	D.S.P.J.	Dato'	Datin
Darjah Dato' Panglima Putra Sirajuddin Jamalullail	D.P.S.J.	Dato'	Datin
Dato' Bergelar			
Dato' Indera Jaya	Tiada	Membawa gelaran mengikut pengurniaan itu sendiri	
Dato' Seti Jaya	Tiada		
Dato' Alim Panglima	Tiada		
Dato' Kaya Bakti	Tiada		
Dato' Setia Bakti	Tiada		
Dato' Alim Setia	Tiada		
Dato' Indera Perkasa	Tiada		
Dato' Kurnia Bakti	Tiada		
Dato' Indera Dewa	Tiada		
Dato' Indera Pahlawan	Tiada		
Dato' Lela Perkasa	Tiada		
Dato' Setia Bentara	Tiada		
Dato' Arif Perkasa	Tiada		
Darjah Setia Mahkota Perlis	S.M.P.	Tiada	Tiada
Darjah Seri Sirajuddin Perlis	S.S.P.	Tiada	Tiada
Darjah Ahli Mahkota Perlis	A.M.P.	Tiada	Tiada
Pingat Mahkota Perlis	P.M.P.	Tiada	Tiada
Pingat Keberanian Handal	P.K.H.	Tiada	Tiada
Pingat Pekerti Terpilih	P.P.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Baik	P.J.B.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Lama	P.P.L.	Tiada	Tiada
Pingat Peringatan			
Pingat Peringatan Pertabalan	Tiada	Tiada	Tiada
Pingat Peringatan Sirajuddin	Tiada	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SELANGOR

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SELANGOR DARUL EHSAN

Sejarah

Pada abad ke-15, Selangor terletak di bawah pemerintahan Melaka. Setelah Kesultanan Melayu Melaka berakhir, kekuasaan ke atas daerah-daeah di Selangor telah berpindah di bawah penguasaan Kesultanan Johor. Pada kurun ke-17, pengaruh Bugis mula bertapak di negeri ini. Sultan Johor telah menghadiahkan cap mohor kepada Yamtuan Bugis menandakan titik permulaan penguasaan Bugis ke atas Selangor. Pada kurun ke-19, ekonomi Selangor berkembang maju kesan daripada perlombongan bijih timah dan tanaman pokok getah. Ia telah menarik ramai pendatang Cina yang telah membentuk kongsi gelap dan berpakat dengan pembesar-pembesar Selangor merebut kekayaan negeri ini. Keadaan ini telah mewujudkan suasana kucar-kacir dan memberi peluang kepada British untuk memaksa Sultan Selangor menerima seorang Residen British pada tahun 1874, iaitu J.G. Davidson.

Geografi

Negeri Selangor mempunyai keluasan kira-kira 8,104 kilometer persegi iaitu meliputi 2.4% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Selangor ialah Shah Alam. Terdapat sembilan buah daerah di Selangor iaitu Petaling, Klang, Kuala Langat, Kuala Selangor, Hulu Langat, Sepang, Gombak, Hulu Selangor dan Sabak Bernam. Bandar diraja negeri ini ialah Klang. Selangor merupakan negeri yang mempunyai bilangan penduduk paling ramai di Malaysia iaitu 5,462,141 (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 57.1% adalah kaum Bumiputera, 28.6% kaum Cina, 13.5% kaum India dan 0.8% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 674 orang setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Negeri Selangor mengamalkan sistem Raja Berperlembagaan sejak turun-temurun dan bermula seawal tahun 1756. Sultan pertama yang memerintah Selangor ialah Raja Lumu yang bergelar Sultan Salehuddin Shah I. Sultan Selangor merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan adalah di bawah Dewan Undangan Negeri. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO yang diketuai oleh Menteri Besar yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Pemerintah	Tahun Pemerintahan
Sultan Salehuddin Shah I (Raja Lumu)	1756 - 1778
Sultan Ibrahim Shah	1778 - 1826
Sultan Muhammad Shah	1826 - 1857
Sultan Abdul Samad	1857 - 1898
Sultan Alauddin Sulaiman Shah	1898 - 1938
Sultan Hisamuddin Alam Shah	1838 - 1942
Sultan Musa Ghiatuddin Riayat Shah	1942 - 1960
Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah	1960 - 2001
Sultan Sharafuddin Idris Shah	2001 - kini

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Sultan	Tengku Ampuan	Cik Puan Besar
Raja Muda	Raja Puan Muda	Cik Puan

ANAK-ANAK RAJA BERGELAR

Lelaki	Isteri
Tengku Panglima Diraja Selangor	Tengku Puan Panglima Diraja Selangor
Tengku Panglima Besar Selangor	Tengku Puan Panglima Besar Selangor
Tengku Indera Setia Selangor	Tengku Puan Indera Setia
Tengku Bendahara Selangor	Tengku Puan Bendahara Selangor
Tengku Besar Putra Selangor	Tengku Puan Besar Putra Selangor
Tengku Aris Temenggong Selangor	Tengku Puan Aris Temenggong

ORANG-ORANG BESAR BERGELAR

Lelaki	Isteri
Tengku Seri Wangsa Diraja	To' Puan
Engku Setia Lela Bestari	To' Puan
Tengku Seri Andika Diraja	To' Puan

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

ORANG-ORANG BESAR ISTANA

Lelaki	Isteri
Engku Maha Kurnia Bijaya (Seri Amar Diraja)	To' Puan
Tengku Setia	To' Puan
Engku Seri Perdana	To' Puan
Tengku Indera Pahlawan Diraja	To' Puan
Engku Maharaja Lela Setia Paduka	To' Puan
Tengku Seri Paduka Shahbandar	To' Puan

ORANG-ORANG BESAR DAERAH

Lelaki	Isteri
Dato' Orang Kaya To' Engku Maha Bijaya Hulu Langat	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Sabak Bernam	To' Puan
Engku Penggawa Muda Paduka Maha Bijaya Kuala Langat	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Gombak	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Klang	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Hulu Selangor	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Sepang	To' Puan
Dato' Penggawa Permatang Paduka Maha Bijaya Kuala Selangor	To' Puan
Dato' Orang Kaya Maha Bijaya Petaling	To' Puan

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tengku	Tengku
Raja	Raja

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Tertinggi			
Darjah Kerabat Selangor Kedua	D.K. II	Tiada gelaran	Tiada
Darjah Kelas Pertama			
Darjah Kebesaran Seri Paduka Mahkota Selangor	S.P.M.S.	Dato' Seri/ Datin Paduka Seri	Datin Seri Datin Setia
Darjah Kebesaran Dato'- Setia-Sultan Sharafuddin Idris Shah	S.S.I.S.	Dato' Setia / Datin Paduka Setia	
Darjah Kelas Kedua			
Darjah Kebesaran Dato' Paduka Mahkota Selangor	D.P.M.S.	Dato'/ Datin Paduka	Datin
Darjah Kebesaran Dato'- Sultan Sharafuddin Idris Shah	D.S.I.S.	Dato'/ Datin Paduka	Datin
Darjah Kelas Ketiga			
Darjah Kebesaran Setia Mahkota Selangor	S.M.S.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Setia-Sultan Sharafuddin Idris Shah	S.I.S.	Tiada	Tiada
Darjah Kelas Keempat			
Darjah Kebesaran Ahli Mahkota Selangor	A.M.S.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Ahli-Sultan Sharafuddin Idris Shah	A.I.S.	Tiada	Tiada
Bintang			
Bintang Perkhidmatan Cemerlang	B.P.C.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

NEGERI SEMBILAN

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS

Sejarah

Pada awal abad ke-14, orang-orang Sumatera dari Tanah Minangkabau datang ke Negeri Sembilan melalui Melaka dan tiba di Rembau. Berdasarkan batu bersurat yang masih ada di Sungai Udang, Linggi, Negeri Sembilan dibuka pada awal kurun ke-14 oleh seorang yang bernama Syeikh Ahmad. Negeri Sembilan pada ketika itu didiami oleh Orang Asli Semang dan Jakun. Orang Minangkabau yang lebih bertamadun berjaya memujuk Orang Asli maka telah berlaku perkahwinan antara orang Minangkabau dengan penduduk Orang Asli. Keturunan mereka dinamakan suku Biduanda dan merupakan pewaris asal Negeri Sembilan. Dari suku Biduanda inilah asalnya pembesar-pembesar Negeri Sembilan yang dipanggil Penghulu dan kemudiannya Undang. Raja Melewar berasal dari Minangkabau diangkat pada tahun 1773 oleh Datuk-datuk Penghulu Luak (sebelum bergelar Undang). Sebelum itu Negeri Sembilan berada di bawah pemerintahan Sultan Johor, tetapi Luak-Luak di Negeri Sembilan berada di bawah perintah Penghulu masing-masing dengan dibantu oleh Lembaga dan Buapak. Orang-orang Minangkabau yang datang kemudian adalah dari suku kampung-kampung asal mereka di Minangkabau.

Geografi

Negeri Sembilan mempunyai keluasan kira-kira 5,685 kilometer persegi iaitu meliputi 2.0% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu Negeri Sembilan ialah Seremban. Terdapat sembilan buah daerah di Negeri Sembilan iaitu Seremban, Port Dickson, Jelebu, Rembau, Tampin, Kuala Pilah, dan Jempol. Bandar diraja negeri ini ialah Seri Menanti, Kuala Pilah. Negeri Sembilan mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,021,054 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 63.3% adalah kaum Bumiputera, 23.2% kaum Cina, 15.2% India dan 0.4% lain-lain. Purata kepadatan penduduk adalah 157 orang setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Sistem pemerintahan di Negeri Sembilan adalah raja berperlembagaan. Ketua Negeri ialah DYMM Yang di-Pertuan Besar yang dinasihatkan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri yang diketuai oleh Menteri Besar. Di bawah kepimpinan DYMM Yang di-Pertuan Besar ialah empat Undang dan Tunku Besar Tampin yang memegang kuasa tradisi ke atas adat istiadat di Negeri Sembilan.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH YANG DI-PERTUAN BESAR

Yang di-Pertuan Besar	Tahun Pemerintahan
Raja Melewar	1773 - 1795
Raja Hitam	1795 - 1808
Raja Lenggang	1808 - 1824
Raja Radin	1824 - 1861
Yamtuan Imam	1861 - 1869
Tengku Ampuan Intan (pemangku Raja)	1869 - 1872
Yamtuan Antah	1872 - 1888
Tuanku Muhammad	1888 - 1933
Tuanku Abdul Rahman	1933 - 1960
Tuanku Munawir	1960 - 1967
Tuanku Jaafar	1967 - 2008
Tuanku Muhriz	2008 - kini

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri / Perempuan
Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan Darul Khusus	Duli Yang Maha Mulia Tunku Ampuan Besar Negeri Sembilan Darul Khusus
Yang Teramat Mulia Undang Yang Empat:	
(i) Yang Teramat Mulia Dato' Klana Petra, Undang Luak Sungei Ujong	Yang Mulia Tok Puan
(ii) Yang Teramat Mulia Dato' Mendika Menteri Akhirulzaman, Undang Luak Jelebu	Yang Mulia Tok Puan
(iii) Yang Teramat Mulia Dato' Johan Pahlawan Lela Perkasa Setiawan, Undang Luak Johol	Yang Mulia Tok Puan
(iv) Yang Teramat Mulia Dato' Lela Maharaja, Undang Luak Rembau	Yang Mulia Tok Puan
Yang Teramat Mulia Tunku Besar Tampin	Yang Mulia Tunku Isteri
Tiada	Yang Maha Mulia Tunku Ampuan (Bekas Tunku Ampuan Negeri Sembilan)
Yang Amat Mulia Putera Yang Empat:	
(i) Yang Amat Mulia Tunku Besar Seri Menanti;	Tiada
(ii) Yang Amat Mulia Tunku Laksamana	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Lelaki	Isteri / Perempuan
(iii) Yang Amat Mulia Tunku Muda Serting (iv) Yang Amat Mulia Tunku Panglima Besar	Tiada Tiada
Yang Amat Mulia Dato' Shahbandar Sungei Ujong	Yang Mulia Cik Puan
Yang Mulia Anak Raja Bergelar: (i) Yang Mulia Tunku Alang (ii) Yang Mulia Tunku Imam (iii) Yang Mulia Tunku Dara (iv) Yang Mulia Tunku Puteri (v) Yang Mulia Tunku Kecil Muda	 Tiada Tiada Tiada Tiada Tiada

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Negeri Sembilan	D.K.N.S.	Tiada	Tiada
Darjah Tertinggi Negeri Sembilan	D.T.N.S.	Tiada	Tiada
Darjah Mulia Negeri Sembilan	D.M.N.S.	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Yam Tuan Raden	D.K.Y.R.	Tiada	Tiada
Darjah Seri Utama Negeri Sembilan	S.U.N.S.	Dato' Seri Utama	Datin Seri
Darjah Seri Setia Tuanku Muhriz Yang Amat Terbilang	S.S.T.M.	Dato' Seri	Datin Seri
Darjah Dato' Paduka Negeri Sembilan	D.P.N.S.	Dato'	Datin
Darjah Setia Tuanku Muhriz Yang Amat Gemilang	D.S.T.M.	Dato'	Datin
Darjah Setia Bakti Negeri Sembilan	D.B.N.S.	Dato'	Datin
Darjah Setia Negeri Sembilan	D.N.S.	Tiada	Tiada
Darjah Tuanku Muhriz	D.T.M.	Tiada	Tiada
Darjah Pekerti Terpilih	D.P.T.	Tiada	Tiada
Jaksa Pendamai	J.P.	Tiada	Tiada
Ahli Setia Negeri Sembilan	A.N.S.	Tiada	Tiada
Setiawan Tuanku Muhriz	S.T.M.	Tiada	Tiada
Pingat Keberanian Cemerlang	P.K.C.	Tiada	Tiada
Pingat Khidmat Cemerlang Masyarakat	P.M.C.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Pingat Khidmat Lama	P.K.L.	Tiada	Tiada
Bentara Tuanku Muhriz	B.T.M.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

JOHOR

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

JOHOR DARUL TA'ZIM

Sejarah

Asal usul perkataan Johor diambil dari perkataan Arab "Jauhar" yang bermaksud "Permata Berharga". Pengaruh Arab jelas kelihatan di mana para pedagang dari Arab telah datang ke sini bagi menjalankan perniagaan rempah yang sememangnya terkenal pada suatu ketika dahulu. Johor juga dikenali sebagai Hujung Tanah atau "Gangganu" oleh orang-orang Siam yang bermaksud "Batu Permata". Pembukaan negeri Johor bermula pada awal kurun ke-16 apabila Melaka telah ditawan oleh Portugis. Sultan Mahmud Syah yang merupakan pewaris terakhir takhta kerajaan Melaka telah melarikan diri dan membuka kerajaan Johor. Pada waktu itu, Johor telah meluaskan empayarnya sehingga ke Riau. Sejarah Johor moden bermula di bawah pemerintahan Sultan Abu Bakar. Baginda telah menaiki takhta pada tahun 1862 seterusnya memegang gelaran "Seri Maharaja Johor". Sultan Abu Bakar telah memperkenalkan Undang-undang Tubuh Kerajaan Johor seterusnya membawa perubahan dalam pentadbiran negeri Johor yang lebih efisyen. Perpindahan pusat pentadbiran kerajaan Johor di Teluk Belanga ke Tanjung Puteri pada tahun 1858 memberi kesan yang positif kepada Johor terutamanya dari segi pembangunan. Pembinaan bangunan kerajaan, balai polis, masjid, mahkamah dan istana besar jelas membuktikan Sultan Abu Bakar berhak menerima gelaran sebagai "Bapa Johor Moden".

Geografi

Negeri Johor terletak di selatan Semenanjung Malaysia dengan keluasan 19,210 kilometer persegi iaitu meliputi 5.7% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Johor Bahru merupakan ibu negeri Johor. Negeri Johor adalah terbahagi kepada sepuluh daerah iaitu Batu Pahat, Johor Bahru, Kluang, Kota Tinggi, Mersing, Muar, Pontian, Segamat, Kulaijaya dan Ledang. Negeri Johor mempunyai jumlah penduduk kira-kira 3,348,283 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 58.9% adalah kaum Bumiputera, 33.6% kaum Cina, 7.1% kaum India dan 0.4% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 174 orang setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sistem Pemerintahan

Negeri Johor mengamalkan sistem pemerintahan raja berperlembagaan. Sultan Negeri Johor merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) yang diketuai oleh Menteri Besar yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

SALASILAH RAJA / SULTAN

Sultan	Tahun Pemerintahan
Sultan Mahmud Shah I	1511 - 1528
Sultan Alauddin Riayat Shah II (Raja Ali)	1528 - 1564
Sultan Muzaffar Shah II	1564 - 1570
Sultan Abdul Jalil Shah I	1570 - 1571
Sultan Ali Jalla Abdul Jalil Shah II	1571 - 1597
Sultan Alauddin Riayat Shah III	1597 - 1615
Sultan Abdullah Ma'ayat Shah	1615 - 1623
Sultan Abdul Jalil Shah III	1623 - 1677
Sultan Ibrahim Shah	1677 - 1685
Sultan Mahmud Shah II	1685 - 1699
Sultan Abdul Jalil IV	1699 - 1718
Sultan Abdul Jalil Rahmat Shah	1718 - 1722
Sultan Sulaiman Badrul Alam Shah	1722 - 1760
Sultan Abdul Jalil Muazzam Shah	1760 - 1761
Sultan Ahmad Riayat Shah	1761 - 1762
Sultan Mahmud Shah III	1762 - 1812
Sultan Abdul Rahman Muazzam Shah	1812 - 1819
Sultan Hussain Shah (Tengku Long)	1819 - 1835
Sultan Ali (Tengku Ali)	1835 - 1877
Raja Temenggung Tun Daeng Ibrahim	1855 - 1862
Sultan Abu Bakar Daeng Ibrahim	1862 - 1895
Sultan Ibrahim ibni Sultan Abu Bakar	1895 - 1959
Sultan Ismail ibni Sultan Ibrahim	1959 - 1981
Sultan Iskandar Al-Haj ibni Sultan Ismail	1981 - 2010
Sultan Ibrahim Ibni Almarhum Sultan Iskandar	2010 - Kini

PERPUSTAKAAN

GELARAN DIRAJA

NEGARA MALAYSIA

Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Duli Yang Maha Mulia Sultan	Duli Yang Maha Mulia	Yang Amat Mulia Che' Puan
Duli Yang Maha Mulia Tuanku	Duli Yang Maha Mulia	Yang Amat Mulia Che' Puan

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tunku	Tunku
Ungku	Ungku

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Johor Yang Amat Dihormati			
Pangkat Pertama Darjah Kerabat Johor Yang Amat Dihormati	D.K. I	Tiada	Tiada
Pangkat Kedua Darjah Kerabat Johor Yang Amat Dihormati	D.K. II	Tiada	Tiada
Darjah Mahkota Johor Yang Amat Mulia			
Pangkat Pertama Dato' Sri Paduka Mahkota Johor	S.P.M.J.	Dato' / Datin Paduka	Datin Dato' ... (diikuti nama suami)
Pangkat Kedua Dato' Paduka Mahkota Johor	D.P.M.J.	Dato' / Datin Paduka	Datin Dato' ... (diikuti nama suami)
Pangkat Ketiga Setia Mahkota Johor	S.M.J.	Tiada	Tiada
Darjah Sultan Ismail Johor Yang Amat Diberkati			
Pangkat Pertama Dato' Sri Setia Sultan Ismail Johor	S.S.I.J.	Dato' / Datin Paduka	Datin Dato' ... (diikuti nama suami)
Pangkat Kedua Dato' Setia Sultan Ismail Johor	D.S.I.J.	Dato' / Datin Paduka	Datin Dato' ... (diikuti nama suami)

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

KELANTAN

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

KELANTAN DARUL NAIM

Sejarah

Kelantan pada awalnya mempunyai hubungan dengan Empayar Funan, Empayar Khmer, Srivijaya dan Siam. Pada 1411, Raja Kumar, raja Kelantan, membebaskan negeri itu dari Siam. Beliau memakai gelaran Sultan Iskandar Shah apabila memeluk Islam. Kelantan kemudian menjadi pusat perdagangan yang penting pada akhir abad ke-15. Pada 1499, Kelantan menjadi negeri di bawah pemerintahan Kesultanan Melaka. Dengan kejatuhan Melaka pada 1511, Kelantan dibahagikan dan diperintah oleh ketua-ketua kecil. Disebabkan ancaman Siam pada 1603, kebanyakan ketua kecil Kelantan bernaung di bawah Persekutuan Pattani Besar. Kerajaan pusat di Pattani membahagikan Kelantan kepada 4 wilayah iaitu Kelantan Timur, Kelantan Barat, Legeh dan Ulu Kelantan.

Pada 1760, seorang putera raja Kelantan Barat berjaya dalam menyatukan wilayah Kelantan. Pada 1764, Long Yunus iaitu putera raja Kelantan Timur berjaya merampas takhta kerajaan dan mengisytiharkan diri sebagai Raja Kelantan. Walau bagaimanapun, dengan kemangkatannya, Kelantan dipengaruhi oleh Terengganu. Pada 1800, Raja Muhammad mengisytiharkan diri sebagai sultan pertama Kelantan. Pada 1812, baginda melepaskan diri daripada pengaruh Terengganu dan menjadi negara ufti Siam yang berasingan. Pada 1820, Kelantan merupakan salah satu daripada negeri yang mempunyai penduduk paling ramai serta paling makmur di Semenanjung Tanah Melayu kerana berjaya mengelakkan perang dan pertikaian yang menimpa negeri-negeri di selatan dan barat. Siam terus memainkan peranan penting di Kelantan pada abad ke-19. Di bawah syarat Perjanjian British-Siam pada 1909, Siam menyerahkan tuntutan Kelantan, Terengganu, Kedah dan Perlis kepada British, dan Kelantan menjadi salah satu daripada Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu di bawah Residen British.

Kelantan merupakan negeri pertama di Tanah Melayu yang ditakluk oleh Jepun pada 8 Disember 1941. Semasa pendudukan Jepun, Kelantan sekali lagi dikawal oleh Siam, tetapi selepas kekalahan Jepun pada Ogos 1945, Kelantan kembali kepada pemerintahan British. Kelantan menjadi sebahagian Persekutuan Tanah Melayu pada 1 Februari 1948 dan bersama-sama dengan negeri lain, mencapai kemerdekaan pada 31 Ogos 1957. Pada 16 September 1963, Kelantan menjadi salah satu daripada negeri-negeri yang membentuk Persekutuan Malaysia.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Geografi

Negeri Kelantan mempunyai keluasan kira-kira 15,009 kilometer persegi iaitu meliputi 4.5% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Kelantan ialah Kota Bharu. Terdapat sepuluh buah daerah atau disebut juga jajahan di Kelantan iaitu Bachok, Gua Musang, Jeli, Kota Bharu, Kuala Krai, Machang, Pasir Mas, Pasir Puteh, Tanah Merah dan Tumpat. Negeri Kelantan mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,539,601 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 95.7% adalah kaum Bumiputera, 3.4% kaum Cina, 0.3% kaum India dan 0.6% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 102 orang bagi setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Kelantan mengamalkan sistem pemerintahan raja berperlembagaan. Sultan Negeri Kelantan merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) yang diketuai oleh Menteri Besar memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

SEJARAH RAJA / SULTAN

Dinasti Datu Pattani

Sultan	Tahun Pemerintahan
Long Bahar Ibni Wan Daim	1721 - 1734
Raja Long Sulaiman	1734 - 1739
Interregnum (Perang Saudara)	1739 - 1746
Raja Long Sulaiman	1746 - 1756
Raja Long Pandak	1756 - 1758
Raja Long Muhammad	1758 - 1763
Long Yunus	1765 - 1795
Yang Di-Pertuan Muda Tengku Muhammad	1795 - 1800
Sultan Muhammad I	1800 - 1835
Yang Di-Pertuan Muda Long Zainal	1835 - 1837
Sultan Muhammad II	1837 - 1886

Sultan Kelantan
(Permulaan dari Keturunan Raja Terengganu)

Sultan Ahmad (Tengah)	1886 - 1890
Sultan Muhammad III	1890 - 1891
Sultan Mansur	1891 - 1900
Sultan Muhammad IV	1900 - 1920
Sultan Ismail	1920 - 1943
Sultan Ibrahim Petra	1945 - 1960
Sultan Yahya Petra	1960 - 1979
Sultan Ismail Petra	1979 - 2010
Sultan Muhammad V	2010 - kini

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN DIRAJA

Gelaran mengikut Undang-Undang Perlembagaan Tubuh Kerajaan Kelantan		
Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan	Duli Yang Maha Mulia Raja Perempuan	Tiada
Yang Teramat Mulia Tengku Mah-kota	Yang Teramat Mulia Tengku Ampuan Mahkota	Che Puan Mahkota
Tengku Bendahara	Tengku Puan Bendahara	Che Puan Bendahara
Tengku Temenggong	Tengku PuanTemenggong	Che Puan Temenggong
Tengku Laksamana	Tengku Puan Laksamana	Che Puan Laksamana
Tengku Panglima	Tengku Puan Panglima	Che Puan Panglima

Gelaran Kebesaran Lain Untuk Kerabat Diraja		
Lelaki	Isteri	
	Kerabat Di Raja	Orang Kebanyakan
Tengku Besar Indera Raja	Tengku Puan Besar Indera Raja	Cik Puan Besar Indera Raja
Tengku Sri Maharaja	Tengku Puan Sri Maharaja	Cik Puan Sri Maharaja
Tengku Sri Utama Raja	Tengku Puan Sri Utama Raja	Cik Puan Sri Utama Raja
Tengku Sri Mara Raja	Tengku Puan Sri Mara Raja	Cik Puan Sri Mara Raja
Tengku Seriwa Raja	Tengku Puan Seriwa Raja	Cik Puan Seriwa Raja
Tengku Sri Wangsa	Tengku Puan Sri Wangsa	Cik Puan Sri Wangsa
Tengku Sri Kelana Diraja	Tengku Puan Sri Kelana Diraja	Cik Puan Sri Kelana Diraja
Tengku Sri Ismara Raja	Tengku Puan Sri Ismara Raja	Cik Puan Sri Ismara Raja
Tengku Sri Wangsa Raja	Tengku Puan Sri Wangsa Raja	Cik Puan Sri Wangsa Raja
Tengku Sri Indera Mahkota	Tengku Puan Sri Indera Mahkota	Cik Puan Sri Indera Mahkota
Tengku Sri Pekerma Raja	Tengku Puan Sri Pekerma Raja	Cik Puan Sri Pekerma Raja
Tengku Sri Akar Raja	Tengku Puan Sri Akar Raja	Cik Puan Sri Akar Raja
Tengku Temenggong Aria Pahlawan	Tengku Puan Temenggong Aria Pahlawan	Cik Puan Temenggong Aria Pahlawan
Tengku Kaya Pahlawan	Tengku Puan Kaya Pahlawan	Cik Puan Kaya Pahlawan
Tengku Kaya Perkasa	Tengku Puan Kaya Perkasa	Cik Puan Kaya Perkasa
Tengku Sri Jaya Raja	Tengku Puan Sri Jaya Raja	Cik Puan Sri Jaya Raja
Tengku Selia Raja	Tengku Puan Selia Raja	Cik Puan Selia Raja
Tengku Tengku Petra Semerak	Tengku Puan Petra Semerak	Cik Puan Tengku Petra Semerak

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Gelaran Kebesaran Lain Untuk Kerabat Diraja (Perempuan)
Tengku Maharani Putri
Tengku Maharani
Tengku Keso'ma Mastika

Gelaran Bukan Kerabat Diraja / Orang Keluaran	
Gelaran Kebesaran	Gelaran Isteri
Dato' Sri Paduka Raja	Datin Sri Paduka Raja
Dato' Sri Setia Raja	Datin Sri Setia Raja
Dato' Sri Amar Raja	Datin Sri Amar Raja
Dato' Sri Diraja	Datin Sri Diraja
Dato' Sri Nara Diraja	Datin Sri Nara Diraja
Dato' Sri Nirmala	Datin Sri Nirmala
Dato' Sri Ratna Diraja	Datin Sri Ratna Diraja
Dato' Sri Derma	Datin Sri Derma
Dato' Amar Diraja	Datin Amar Diraja
Dato' Aria Diraja	Datin Aria Diraja
Dato' Bentara Setia	Datin Bentara Setia
Dato' Wira Jaya	Datin Wira Jaya
Dato' Istiadat Mahkota	Datin Istiadat Mahkota
Dato' Bentara Kanan	Datin Bentara Kanan
Dato' Bentara Kiri	Datin Bentara Kiri
Dato' Bentara Dalam	Datin Bentara Dalam
Dato' Bentara Luar	Datin Bentara Luar
Dato' Kaya Muda	Datin Kaya Muda
Dato' Bentara Muda	Datin Bentara Muda
Dato' Bentara Jaya	Datin Bentara Jaya
Dato' Biji Sura	Datin Biji Sura
Dato' Adika Raja	Datin Adika Raja
Dato' Kaya Setia	Datin Kaya Setia
Dato' Lela Negara	Datin Lela Negara
Dato' Lela Diraja	Datin Lela Diraja
Dato' Ratna Nila	Datin Ratna Nila
Dato' Lela Jasa	Datin Lela Jasa
Dato' Kaya Bakti	Datin Kaya Bakti
Dato' Kaya Nara	Datin Kaya Nara
Dato' Kaya Ratna	Datin Kaya Ratna
Dato' Kaya Pati	Datin Kaya Pati
Dato' Kaya Perba	Datin Kaya Perba
Dato' Perwira Raja	Datin Perwira Raja
Dato' Kaya Derma	Datin Kaya Derma
Dato' Kaya Budi	Datin Kaya Budi
Dato' Megat Lela Diraja	Datin Megat Lela Diraja
Dato' Bandar	Datin Bandar

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Gelaran Kebesaran	Gelaran Isteri
Dato' Panglima Laut	Datin Panglima Laut
Dato' Panglima Perang	Datin Panglima Perang
Dato' Lela Muda	Datin Lela Muda
Dato' Bentara Guna	Datin Bentara Guna
Dato' Kaya Hulubalang	Datin Kaya Hulubalang
Dato' Kaya Perwara	Datin Kaya Perwara
Dato' Biji Wangsa	Datin Biji Wangsa
Dato' Bentara Sakti	Datin Bentara Sakti
Dato' Bentara Ratna	Datin Bentara Ratna
Dato' Megat Muda	Datin Megat Muda
Dato' Lela Perkasa	Datin Lela Perkasa
Dato' Panglima Dalam	Datin Panglima Dalam
Dato' Megat Mahkota	Datin Megat Mahkota

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tengku	Tengku
Engku	Engku
Syed	Sharifah
Nik	Nik
Wan	Wan
Che	Che
Tuan	Tuan

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kerabat Yang Amat Dihormati – Al-Yunusi	D.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Seri Paduka Mahkota Kelantan Yang Amat Mulia (Al-Muhammadi I)	S.P.M.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Seri Paduka Jiwa Mahkota Kelantan Yang Amat Perkasa (Al-Ismaili 1)	S.J.M.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Seri Paduka Kesateria Mahkota Kelantan Yang Amat Perkasa (Al-Yahyawi I)	S.P.K.K.	Dato'	Datin
Darjah Pahlawan Yang Amat Gagah Perkasa	P.Y.G.P.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Kebesaran Seri Paduka Setia Mahkota Kelantan Yang Amat Terbilang (Al-Ibrahimi I)	S.P.S.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Mahkota Kelantan Yang Amat Mulia (Al-Muhammadi II)	D.P.M.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Jiwa Mahkota Kelantan Yang Amat Mulia (Al-Ismaili II)	D.J.M.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Kesateria Mahkota Kelantan Yang Amat Perkasa (Al-Yahyawi II)	D.P.K.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Setia Mahkota Kelantan Yang Amat Terbilang (Al-Ibrahimi II)	D.P.S.K.	Dato'	Datin
Darjah Kebesaran Paduka Mahkota Kelantan Yang Amat Mulia (Al-Muhammadi III)	P.M.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Jiwa Mahkota Kelantan Yang Amat Mulia (Al-Ismaili III)	J.M.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Kesatria Mahkota Kelantan Yang Amat Perkasa (Al-Yahyawi III)	P.K.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Setia Mahkota Kelantan Yang Amat Terbilang (Al-Ibrahimi III)	P.S.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Setia Mahkota Kelantan Yang Amat Terbilang (Al-Ibrahimi IIV)	B.S.K.	Tiada	Tiada
Darjah Kebesaran Setia Mahkota Kelantan Yang Amat Terbilang (Al-Ibrahimi V)	A.S.K.	Tiada	Tiada
Bintang Seri Mahkota Kelantan	S.M.K.	Tiada	Tiada
Bintang Seri Kelantan	S.K.	Tiada	Tiada
Bintang Ahli Kelantan	A.K.	Tiada	Tiada
Jaksa Pendamai	J.P.	Tiada	Tiada
Pingat Bakti	P.B.	Tiada	Tiada
Pingat Setia Mahkota Kelantan	P.S.	Tiada	Tiada
Pingat Taat	P.T.	Tiada	Tiada
Pingat Perangai Baik	P.P.B.	Tiada	Tiada
Surat Kepujian	Surat Kepujian	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

KEDAH

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

KEDAH DARUL AMAN

Sejarah

Penemuan arkeologi di Lembah Bujang membuktikan bahawa sebuah kerajaan Hindu-Buddha telah memerintah Kedah Purba seawal tahun 110 Masihi. Penemuan kuil, jeti terus, besi peleburan tapak dan tugu-tugu batu bata tanah liat menunjukkan bahawa Kedah merupakan laluan perdagangan maritim dengan selatan India Tamil pada waktu itu. Penemuan di Lembah Bujang juga menjadikan Kedah sebagai tamadun purba yang tertua di Asia Tenggara. Menurut Hikayat Merong Mahawangsa, Kedah telah diasaskan oleh seorang raja Hindu bernama Merong Mahawangsa. Kesultanan Kedah bermula pada tahun 1136 apabila Raja Phra Ong Mahawangsa memeluk Islam dan menggunakan nama Sultan Mudzafar Shah. Dalam abad ke-7 dan 8, Kedah di bawah kawalan Srivijaya, kemudian di bawah Siam, sehingga ia telah ditawan oleh Kesultanan Melayu Melaka dalam abad ke-15. Dalam abad ke-17, Kedah diserang oleh Portugis selepas penaklukan mereka Melaka, dan dengan Aceh. Dengan harapan bahawa Inggeris akan melindungi apa yang kekal Kedah dari Siam, Sultan menyerahkan Pulau Pinang dan kemudian Seberang Perai kepada Inggeris pada akhir abad ke-18. Siam namun menawan Kedah pada tahun 1811, dan kekal di bawah kawalan Siam sehingga dipindahkan kepada British oleh Perjanjian Anglo-Siam 1909. Kesultanan Kedah bermula apabila Sultan ke-9 Kedah Maharaja Derbar Raja Masihi memeluk Islam dan menukar namanya kepada Sultan Mudzafar Shah I. Sejak itu terdapat 27 Sultan yang memerintah negeri Kedah.

Geografi

Negeri Kedah mempunyai keluasan kira-kira 9,500 kilometer persegi iaitu meliputi 2.9 % jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Kedah ialah Alor Setar. Terdapat dua belas buah daerah di Kedah iaitu Baling, Bandar Baharu, Kota Setar, Kuala Muda, Kubang Pasu, Kulim, Langkawi, Padang Terap, Pendang, Pokok Sena, Sik dan Yan. Negeri Kedah mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,947,651 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 77.9% adalah kaum Bumiputera, 13.6% kaum Cina, 7.33% kaum India dan 1.3% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 205 orang bagi setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Kedah mengamalkan pemerintahan raja berperlembagaan. Sultan Negeri Kedah merupakan Ketua Perlembagaan Negeri. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan. Dewan ini melantik ahli-ahli Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) yang diketuai oleh Menteri Besar yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri. Menteri Besar yang dilantik oleh Sultan adalah daripada parti politik yang memenangi kerusi yang terbanyak di dalam Dewan Undangan Negeri.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Pemerintah	Tahun Pemerintahan
Sultan Mudzafar Shah I	1136 - 1179
Sultan Mu'adzam Shah	1179 - 1202
Sultan Muhammad Shah	1202 - 1237
Sultan Muzzil Shah	1237 – 1280
Sultan Mahmud Shah I	1280 - 1321
Sultan Ibrahim Shah	1321 - 1373
Sultan Sulaiman Shah I	1373 - 1422
Sultan Ataullah Muhammad Shah I	1422 - 1472
Sultan Muhammad Jiwa I	1472 - 1506
Sultan Mahmud Shah II	1506 - 1546
Sultan Mudzaffar Shah II	1546 - 1602
Sultan Sulaiman Shah II	1602 - 1625
Sultan Rijaluddin Muhammad Shah	1625 - 1651
Sultan Muhyiddin Mansor Shah	1651 - 1661
Sultan Dhiauddin Mukarram Shah I	1661 - 1687
Sultan Ataullah Muhammad Shah II	1687 - 1698
Sultan Abdullah Mu'adzam Shah I	1698 - 1706
Sultan Ahmad Tajuddin Halim Shah I	1706 - 1710
Sultan Muhammad Jiwa Zainal Adilin Muadzam Shah II	1710 - 1778
Sultan Abdullah Mukarram Shah II	1778 - 1797
Sultan Dhiauddin Mukarram Shah II	1797 - 1804
Sultan Ahmad Tajuddin Halim Shah II	1804 - 1845
Sultan Zainal Rashid Mu'adzam Shah I	1845 - 1853
Sultan Ahmad Tajuddin Mukarram Shah II	1853 - 1879
Sultan Zainal Rashid Mu'adzam Shah II	1879 - 1881
Sultan Abdul Hamid Halim Shah	1882 - 1943
Sultan Badlishah	1943 - 1958
Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah	1958 - sekarang

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN DIRAJA

Lelaki	Isteri
Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan	Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultanah
Tunku Ampuan (Perempuan)	Tiada
Raja Muda	Raja Puan Muda

DATO'-DATO' BERGELAR

ORANG BESAR EMPAT	
Lelaki	**Isteri**
Tunku Bendahara	Toh Puan Bendahara
Tunku Temenggong	Toh Puan Temenggong
Tunku Laksamana	Toh Puan Laksamana
Tunku Panglima Besar	Toh Puan Panglima Besar

ORANG BESAR LAPAN	
Lelaki	**Isteri**
Dato' Seri Indera Putera	Datin Seri
Dato' Seri Derma Wangsa	Datin Seri
Dato' Seri Maharaja Lela	Datin Seri
Dato' Seri Indera Setia	Datin Seri
Dato' Seri Mahawangsa	Datin Seri
Dato' Seri Amar Diraja	Datin Seri
Dato' Seri Setia Diraja	Datin Seri
Dato' Seri Paduka Seri Indera	Datin Seri

ORANG BESAR ENAM BELAS	
Lelaki	**Isteri**
Dato' Murshid Diraja	Datin
Dato' Lela Setia	Datin
Dato' Jaya Perkasa	Datin
Dato' Andika Jaya	Datin
Dato' Bijaya Indera	Datin
Dato' Maha Kurnia	Datin
Dato' Setia Jaya	Datin
Dato' Lela Bakti	Datin
Dato' Lela Putra	Datin
Dato' Indera Sanggara	Datin
Dato' Indera Setia	Datin
Dato' Jaya Pahlawan	Datin
Dato' Lela Pahlawan	Datin
Dato' Panglima Jaya	Datin
Dato' Jaya Dermawan	Datin
Dato' Jaya Budiman	Datin

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

ORANG BESAR TIGA PULUH DUA	
Lelaki	**Isteri**
Dato' Seraja Mahkota	Datin
Dato' Seraja Wangsa	Datin
Dato' Seraja Utama	Datin
Dato' Seraja Perkasa	Datin
Dato' Seraja Bijaya	Datin
Dato' Seraja Segara	Datin
Dato' Seraja Lela	Datin
Dato' Seraja Setia	Datin
Dato' Seraja Bakti	Datin
Dato' Seraja Jasa	Datin
Dato' Seraja Sura	Datin
Dato' Bentara Dalam	Datin
Dato' Bentara Luar	Datin
Dato' Bentara Wangseri	Datin
Dato' Bentara Bakti	Datin
Dato' Bentara Setia	Datin
Dato' Bentara Jasa	Datin
Dato' Wira Wangsa	Datin
Dato' Wira Perkasa	Datin
Dato' Wira Mahkota	Datin
Dato' Wira Segara	Datin
Dato' Johan Bakti	Datin
Dato' Johan Jasa	Datin
Dato' Johan Arif	Datin
Dato' Johan Bistari	Datin
Dato' Biram Jaya	Datin
Dato' Biram Pahlawan	Datin
Dato' Biram Perdana	Datin
Dato' Suria Ratna	Datin
Dato' Suria Wati	Datin
Dato' Bentara Ratna	Datin
Dato' Bentara Wati	Datin

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Tunku	Tunku
Syed	Sharifah
Wan	Wan
Ku	Ku
Megat	Wan

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
DARJAH KEBERANIAN			
Bintang Keberanian Kedah	B.K.K.	Tiada	Tiada
Bintang Perkasa Kedah	B.P.K.	Tiada	Tiada
Pingat Perkasa Kedah	P.K.K.	Tiada	Tiada
DARJAH KERABAT			
Darjah Kerabat	D.K. (K.)	Tiada	Tiada
Darjah Kerabat Halimi	D.K .H.	Tiada	Tiada
DARJAH KEPERWIRAAN			
Darjah Utama Kedah	D.U.K.	Tiada	Tiada
Darjah Utama Seri Mahawangsa Yang Amat Dihormati	D.M.K.	Dato' Seri Utama	Datin Seri Utama
DARJAH KEBESARAN SERI MAHARAJA BINTANG DARUL AMAN KEDAH YANG AMAT DIHORMATI			
Darjah Pertama Darjah Utama Seri Maharaja Bintang Darul Aman Kedah Yang Amat Dihormati	S.M.D.K.	Dato' Seri Utama	Datin Seri Utama
Darjah Kedua Darjah Maharaja Bintang Darul Aman Kedah Yang Amat Dihormati	D.M.D.K.	Dato' Diraja	Datin Diraja
Darjah Ketiga Setia Maharaja Bintang Darul Aman Kedah	S.M.D.	Tiada	Tiada
Darjah Keempat Bintang Darul Aman Kedah	B.D.K.	Tiada	Tiada
DARJAH KEBESARAN SERI SETIA SULTAN ABDUL HALIM MUADZAM SHAH YANG AMAT DIHORMATI			
Darjah Pertama Darjah Seri Setia Sultan Abdul Halim Muadzam Shah Yang Amat Dihormati	S.H.M.S.	Dato' Seri Diraja	Datin Seri Diraja
Darjah Kedua Darjah Paduka Seri Setia Sultan Abdul Halim Muadzam Shah Yang Amat Dihormati	D.H.M.S.	Dato' Paduka	Datin Paduka
Darjah Ketiga Setia Sultan Abdul Halim Muadzam Shah	S.M.S.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Keempat Bintang Setia Sultan Abdul Halim Muadzam Shah	B.M.S.	Tiada	Tiada
DARJAH KEBESARAN GEMILANG SERI MAHKOTA KEDAH YANG AMAT DIHORMATI			
Darjah Pertama Darjah Seri Wira Gemilang Seri Mahkota Kedah Yang Amat Dihomati	S.G.M.K.	Dato' Seri Wira	Datin Seri Wira
Darjah Kedua Darjah Gemilang Seri Mahkota Kedah Yang Amat Dihomati	D.G.M.K.	Dato' Wira	Datin Wira
Darjah Ketiga Setia Gemilang Mahkota Kedah	S.G.K.	Tiada	Tiada
Darjah Keempat Ahli Mahkota Kedah	A.G.K.	Tiada	Tiada
DARJAH KEBESARAN MAHKOTA KEDAH YANG AMAT DIHORMATI			
Darjah Pertama Darjah Seri Paduka Mahkota Kedah Yang Amat Dihormati	S.P.M.K.	Dato' Seri	Tok Puan
Darjah Kedua Darjah Paduka Mahkota Kedah Yang Amat Dihormati	D.P.M.K.	Dato'	Datin
Darjah Ketiga Setia Mahkota Kedah	S.M.K.	Tiada	Tiada
Darjah Keempat Ahli Mahkota Kedah	A.M.K.	Tiada	Tiada
DARJAH KEBESARAN SETIA DIRAJA KEDAH YANG AMAT DIHORMATI			
Darjah Pertama Darjah Seri Setia Diraja Kedah Yang Amat Dihormati	S.S.D.K.	Dato' Seri	Datin Seri
Darjah Kedua Darjah Setia Diraja Kedah	D.S.D.K.	Dato'	Datin
PINGAT			
Pingat Sultan Badlishah	P.S.B.	Tiada	Tiada
BINTANG PERKHIDMATAN			
Bintang Perkhidmatan Cemerlang Kedah	B.C.K.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Cemerlang Kedah	P.C.K.	Tiada	Tiada
Bintang Perkhidmatan Lama	B.P.L.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Pingat Perkhidmatan Lama	P.P.L.	Tiada	Tiada
BINTANG PERKHIDMATAN			
Bintang Kebaktian Masyarakat	B.K.M.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Ahli Cemerlang Semangat Jerai Kedah	A.S.K.	Tiada	Tiada
Bintang Semangat Jerai Kedah	B.S.K.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SARAWAK

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SARAWAK BUMI KENYALANG

Sejarah

Pada abad ke-15, Sarawak menjadi wilayah autonomi di bawah kuasa Sultan Brunei. Namun yang demikian, apabila pemerintah menemui antimoni di hulu Sungai Sarawak dalam tahun 1820, Brunei menghantar Gabenor Pengiran Mahkota untuk menubuhkan ibu negerinya di Kuching. Walau bagaimanapun, masalah timbul selepas rakyat ditindas dan dikenakan cukai yang tidak adil dan telah memaksa Sultan Omar Ali Saifuddin II untuk menghantar Perdana Menteri iaitu Raja Muda Hashim untuk mententeramkan rakyat. Semasa pemberontakan, seorang pengembara berbangsa Inggeris bernama James Brooke, tiba di Kuching lalu membantu mengatasi pemberontakan. Sebagai ganjaran terhadap bantuan itu, Raja Muda Hashim melantik Brooke sebagai Raja di negeri Sarawak. Brooke memerintah Sarawak dari 1841 hingga 1861, kemudian beliau digantikan oleh anak buahnya yang bernama Charles Brooke. Selepas kematian Charles pada tahun 1917, anaknya Charles Vyner Brooke mengambil alih kuasa sebagai Raja ketiga sehingga negeri Sarawak ditakluki oleh tentera Jepun pada bulan Disember 1941. Selepas tentera Jepun menyerah kalah pada 11 September 1954, pentadbiran tentera Australia memerintah negeri Sarawak selama beberapa bulan. Pada ketika itu, negeri Sarawak yang sangat mundur menjadi bankrap. Pada bulan Mei 1946 negeri Sarawak diserahkan kepada British oleh Vyner Brooke dengan ganjaran satu juta paun British. Sarawak kekal sebagai koloni selama 17 tahun sehingga 16 September 1963 ketika Persekutuan Malaysia (Penggabungan Malaya, Sabah dan Sarawak) terbentuk.

Geografi

Negeri Sarawak terletak di wilayah barat di pulau Borneo. Negeri Sarawak adalah merupakan negeri yang terbesar di Malaysia dengan keluasan 124,450 kilometer persegi iaitu meliputi 37.7% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Negeri Sarawak terbahagi kepada sebelas bahagian pentadbiran iaitu Kuching, Kota Samarahan, Sri Aman, Betong, Sarikei, Sibu, Kapit, Bintulu, Mukah, Miri dan Limbang. Kuching ialah ibu negeri dan pusat pentadbiran negeri. Sarawak mempunyai jumlah penduduk kira-kira 2,471,140 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 74.8% adalah kaum Bumiputera, 24.5% kaum Cina, 0.3% kaum India dan 0.4% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 20 orang bagi setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sistem Pemerintahan

Ketua Negeri Sarawak ialah Yang di-Pertua Negeri Sarawak yang dilantik setiap empat tahun oleh Yang di-Pertuan Agong. Dalam menjalankan tugas baginda, Yang di-Pertuan Agong bertindak atas budi bicara baginda selepas berunding dengan Ketua Menteri Sarawak. Ketua kerajaan peringkat negeri Sarawak ialah Ketua Menteri Sarawak. Ketua Menteri dilantik oleh Yang di-Pertua Negeri Sarawak dari kalangan ahli-ahli Dewan Undangan Negeri Sarawak yang memegang majoriti. Ketua Menteri mengetuai Kabinet Negeri Sarawak yang dianggotai lapan orang Menteri lain yang dilantik Yang di-Pertua Negeri dari kalangan ADUN atas nasihat Ketua Menteri. Untuk membantu Menteri-Menteri Kabinet, Yang di-Pertua Negeri Sarawak juga melantik beberapa orang Menteri-Menteri Muda (*Assistant Minister*) dari kalangan ADUN.

SALASILAH YANG DI-PERTUA NEGERI

Yang di-Pertua	Tahun Pemerintahan
Tun Abang Haji Openg	1963 - 1969
Tun Tuanku Bujang Tuanku Othman	1969 - 1977
Tun Datuk Patinggi Abang Muhammad Salahuddin	1977 - 1981
Tun Datuk Patinggi Abdul Rahman Ya'kub	1981 - 1985
Tun Ahmad Zaidi Adruce	1985 - 2000
Tun Datuk Patinggi Abang Muhammad Salahuddin	2001 - kini

GELARAN DIRAJA

Tiada gelaran diraja.

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Isteri
Abang	Dayang
Awang	Dayang
Awangku	Dayangku
Pengiran	Tiada
Syed	Sarifah / Sharifah
Tuanku	Tiada
Wan	Tiada
Radin	Radin

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Gelaran Isteri
Darjah Utama Yang Amat Mulia Bintang Sarawak			
Satria Bintang Sarawak	S.B.S.	Pehin Sri	Tiada
Panglima Negara Bintang Sarawak	P.N.B.S.	Dato Sri	Datin Sri
Panglima Setia Bintang Sarawak	P.S.B.S.	Dato	Datin
Johan Bintang Sarawak	J.B.S.	Tiada	Tiada
Pegawai Bintang Sarawak	P.B.S.	Tiada	Tiada
Ahli Bintang Sarawak	A.B.S.	Tiada	Tiada
Bentara Bintang Sarawak	B.B.S.	Tiada	Tiada

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Gelaran Isteri
Darjah Utama Yang Amat Mulia Bintang Sarawak			
Satria Bintang Sarawak	S.B.S.	Pehin Sri	Tiada
Panglima Negara Bintang Sarawak	P.N.B.S.	Dato Sri	Datin Sri
Panglima Setia Bintang Sarawak	P.S.B.S.	Dato	Datin
Johan Bintang Sarawak	J.B.S.	Tiada	Tiada
Pegawai Bintang Sarawak	P.B.S.	Tiada	Tiada
Ahli Bintang Sarawak	A.B.S.	Tiada	Tiada
Bentara Bintang Sarawak	B.B.S.	Tiada	Tiada
Darjah Yang Amat Mulia Bintang Kenyalang Sarawak			
Datuk Patinggi Bintang Kenyalang	D.P.	Datuk Patinggi	Datin Petinggi
Datuk Amar Bintang Kenyalang	D.A.	Datuk Amar	Datin Amar
Panglima Gemilang Bintang Kenyalang	P.G.B.K.	Datuk	Datin
Johan Bintang Kenyalang	J.B.K.	Tiada	Tiada
Pegawai Bintang Kenyalang	P.B.K.	Tiada	Tiada
Ahli Bintang Kenyalang	A.B.K.	Tiada	Tiada
Darjah Jasa Bakti Sarawak			
Darjah Jasa Bakti Sarawak	D.J.B.S.	Datu	Datin
Darjah Jasa Bakti Pentadbiran Awam			
Johan Perkhidmatan Cemerlang	J.P.C.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Cemerlang	P.P.C.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Bakti	P.P.B.	Tiada	Tiada
Pingat Perkhidmatan Terpuji	P.P.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Keberanian			
Pingat Perwira Negeri (Emas)	P.P.N. (Emas)	Tiada	Tiada
Pingat Perwira Negeri (Perak)	P.P.N. (Perak)	Tiada	Tiada
Pingat Perwira Negeri (Gangsa)	P.P.N.(Gangsa)	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PULAU PINANG

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PULAU PINANG PULAU MUTIARA

Sejarah

Sejarah Pulau Pinang berkait rapat dengan sejarah Kedah. Pulau Pinang yang pada asalnya kepunyaan Kesultanan Kedah, diserah hak kepada Syarikat Hindia Timur Inggeris pada 1786 oleh Sultan Muhammad Jiwa, Sultan Kedah sebagai gantian untuk mendapat perlindungan pihak British daripada serangan Siam dan Burma. Pada 11 Ogos 1786, Kapten Francis Light iaitu pengasas Pulau Pinang, menamakan pulau tersebut sebagai *Pulau Prince of Wales* untuk menghormati Raja Muda Britain. Penempatan di Tanjung Penaigre yang terletak di hujung Timur Laut pulau dinamakan Georgetown, iaitu nama Raja George III dari Britain. Kedudukan pulau di permulaan Selat Melaka telah membangkitkan minat Syarikat Hindia Timur British untuk menggunakannya sebagai sebuah pelabuhan untuk kapal-kapal perdagangannya. Pada 1826, negeri Pulau Pinang, bersama-sama dengan Melaka dan Singapura, menjadi sebahagian Kawasan Penempatan Selat di bawah pentadbiran British di India. Negeri ini menjadi tanah jajahan pemerintahan British pada tahun 1867. Pulau Pinang berada di bawah pemerintahan Kolonial British sehingga 1957 apabila ia mendapat kemerdekaan di bawah Persekutuan Tanah Melayu. Negeri ini juga pernah berada di bawah pemerintahan Jepun dari 1941 hingga 1945. Dalam tahun 1963 Pulau Pinang menjadi sebahagian dari Malaysia apabila Sabah dan Sarawak juga menyertai pembentukan Malaysia.

Geografi

Negeri Pulau Pinang mempunyai keluasan kira-kira 1,048 kilometer persegi iaitu meliputi 0.3% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Pulau Pinang terdiri daripada bahagian pulau dan juga tanah besar yang dikenali sebagai Seberang Perai. Keluasan kawasan pulau adalah 285 kilometer persegi yang terpisah sepenuhnya daripada Seberang Perai. Kedua-dua bahagian dihubungkan dengan perkhidmatan feri dan Jambatan Pulau Pinang yang panjangnya 13.5 kilometer. Ibu negeri Pulau Pinang ialah Georgetown. Terdapat lima buah daerah di Pulau Pinang iaitu Timur Laut, Barat Daya, Seberang Perai Utara, Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Selatan. Pulau Pinang mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,561,383 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 43.6% adalah kaum Bumiputera, 45.6% kaum Cina, 10.4% kaum India dan 0.4% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk di Pulau Pinang adalah kedua tertinggi di Malaysia iaitu 1,490 orang bagi setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sistem Pemerintahan

Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang ialah jawatan tertinggi di Pulau Pinang. Pulau Pinang tidak mempunyai sultan atau raja. Ketua Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri ialah Yang di-Pertua Negeri yang telah dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong Malaysia. Negeri Pulau Pinang mempunyai Dewan Undangan Negeri dan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) sendiri, akan tetapi kuasanya terhad jika dibandingkan dengan pihak berkuasa kerajaan pusat. Sebagaimana dengan negeri-negeri Malaysia yang lain, Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri terdiri daripada ahli-ahli yang dilantik daripada parti politik yang menjadi kerajaan.

SALASILAH YANG DI-PERTUA

Yang di-Pertua Negeri	Tahun Pemerintahan
Raja Tun Uda Al-Haj bin Raja Muhammad	1957 - 1967
Tun Tan Sri Syed Sheh bin Syed Abdullah Shahabudin	1967 - 1969
Tun Tan Sri Syed Sheh Al-Haj bin Syed Hassan Barakbah	1969 - 1975
Tun Tan Sri Dato' Seri Dato' Haji Sardon bin Haji Jubir	1975 - 1981
Tun Datuk Dr. Haji Awang bin Hassan	1981 - 1989
Tun Tan Sri Datuk Dr. Haji Hamdan bin Sheikh Tahir	1989 - 2001
Tun Datuk Seri Haji Abdul Rahman bin Haji Abbas	2001 - kini

GELARAN DIRAJA

Tiada gelaran diraja.

GELARAN TURUN-TEMURUN

Tiada gelaran turun-temurun.

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Utama Pangkuan Negeri	D.U.P.N.	Datuk Seri Utama	Datin Seri
Darjah Panglima Pangkuan Negeri	D.P.P.N.	Datuk Seri	Datin Seri
Darjah Gemilang Pangkuan Negeri	D.G.P.N.	Datuk Seri	Datin Seri
Darjah Yang Mulia Pangkuan Negeri	D.M.P.N.	Datuk	Datin
Darjah Setia Pangkuan Negeri	D.S.P.N.	Datuk	Datin
Darjah Johan Negeri	D.J.N.	Tiada	Tiada
Bintang Cemerlang Negeri	B.C.N.	Tiada	Tiada
Pingat Gagah Perwira	P.G.P.	Tiada	Tiada
Pingat Kelakuan Terpuji	P.K.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Masyarakat	P.J.M.	Tiada	Tiada
Pingat Bakti Setia	P.B.S.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

MELAKA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

MELAKA BANDARAYA BERSEJARAH

Sejarah

Melaka telah dibuka oleh Parameswara dalam tahun 1400M yang merupakan putera Srivijaya dari Palembang. Ketika itu penduduk Melaka hanya terdiri daripada orang laut yang tinggal di Kuala Sungai Muda dan bekerja sebagai nelayan dan pelaut. Melaka telah membangun sebagai sebuah pusat perdagangan yang termasyur dan dikunjungi oleh pedagang-pedagang dari serata tempat kerana kedudukan Melaka yang strategik. Lokasinya di tengah-tengah tebing Selat Melaka yang menghubungkan negara China ke India dan Timur telah menjadikannya tempat yang amat sesuai sebagai pusat perdagangan. Pada tahun 1511, Melaka jatuh ke tangan Portugis. Pada tahun 1641, Belanda menguasai Melaka setelah menewaskan Portugis. Pada tahun 1795 Melaka telah diserahkan kepada British setelah Belanda ditawan semasa Revolusi Perancis bagi mengelakkan Melaka jatuh ke tangan Perancis. Melaka telah diserahkan kepada Belanda pada tahun 1818 melalui Perjanjian Vienna tetapi kemudiannya ditukar oleh British dengan Bencoleen (Bangkahulu), Sumatera. Menjelang tahun 1826, Melaka diperintah oleh Syarikat Hindia Timur British di Culcutta bersama dengan Singapura dan Pulau Pinang di bawah pentadbiran Negeri-negeri Selat. Melaka telah diisytiharkan sebagai bandaraya bersejarah pada 15 April 1989. Melaka kini tidak mempunyai sultan sebaliknya diketuai oleh Tuan Yang Terutama (TYT) Yang di-Pertua Negeri.

Geografi

Negeri Melaka mempunyai keluasan kira-kira 1,664 kilometer persegi iaitu meliputi 0.5% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Melaka ialah Bandaraya Melaka. Terdapat tiga buah daerah di Melaka iaitu Alor Gajah, Melaka Tengah dan Jasin. Melaka mempunyai jumlah penduduk kira-kira 821,110 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 66.9% adalah kaum Bumiputera, 26.4% kaum Cina, 6.2% kaum India dan 0.5% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 493 orang bagi setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Yang di-Pertua Negeri Melaka ialah jawatan tertinggi di Melaka. Selepas kejatuhan kesultanan Melaka pada 1511 kepada Portugis, Melaka tidak mempunyai sultan atau raja. Ketua Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri ialah Yang di-Pertua Negeri yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong Malaysia. Ketua Menteri dilantik oleh Yang di-Pertua Negeri Melaka dari kalangan ahli-ahli Dewan Undangan Negeri yang memegang majoriti. Di bawah perlembagaan negeri, kuasa perundangan dipunyai oleh Dewan Undangan Negeri. Dewan ini melantik ahli-ahi Dewan untuk membentuk Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) yang diketuai oleh Ketua Menteri yang memegang kuasa eksekutif dan merupakan badan yang membuat dasar kerajaan negeri.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SALASILAH RAJA / SULTAN

Sultan	Tahun Pemerintahan
Parameswara	1400 - 1 414
Raja Megat Iskandar Shah	1414 - 1424
Sultan Muhammad Shah	1424 - 1444
Seri Parameswara Dewa Shah	1444 - 1446
Sultan Muzaffar Shah	1446 - 1456
Sultan Mansur Shah	1456 - 1477
Sultan Alauddin Riayat Shah	1477 - 1488
Sultan Mahmud Shah	1488 - 1511

SALASILAH YANG DI-PERTUA NEGERI

Yang di-Pertua Negeri Melaka	Tahun Pemerintahan
Tun Leong Yew Koh	1957 - 1959
Tun Haji Abdul Malek bin Yusof	1959 - 1971
Tun Hj. Abdul Aziz bin Hj. Abdul Majid	1971 - 1975
Tun Syed Zahiruddin bin Syed Hassan	1975 - 1984
Tun Datuk Seri Utama Syed Ahmad Al Haj bin Syed Mahmud Shahabudin	1984 - 2004
Tun Datuk Seri Mohd Khalil bin Yaakob	2004 - kini

GELARAN DIRAJA

Tiada gelaran diraja.

GELARAN TURUN-TEMURUN

Tiada gelaran turun-temurun.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Utama Negeri Melaka	D.U.N.M.	Datuk Seri Utama	Datin Seri Utama
Darjah Gemilang Seri Melaka	D.G.S.M.	Datuk Seri	Datin Seri
Darjah Cemerlang Seri Melaka	D.C.S.M.	Datuk Wira	Datin Wira
Darjah Mulia Seri Melaka	D.M.S.M.	Datuk	Datin
Darjah Pangkuan Negeri Malaka	D.P.S.M.	Datuk	Datin
Darjah Seri Melaka	D.S.M.	Tiada	Tiada
Jaksa Pendamai	J.P.	Tiada	Tiada
Bintang Cemerlang Melaka	B.C.M.	Tiada	Tiada
Bintang Gagah Perkasa	B.G.P.	Tiada	Tiada
Bintang Khidmat Terpuji	B.K.T.	Tiada	Tiada
Pingat Jasa Kebaktian	P.J.K.	Tiada	Tiada
Pingat Bakti Masyarakat	P.B.M.	Tiada	Tiada
Pingat Khidmat Lama	P.K.L.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SABAH

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

SABAH NEGERI DI BAWAH BAYU

Sejarah

Pada abad ke-19, perebutan takhta Kesultanan Brunei telah berlaku di antara Sultan Muhiudin dan Sultan Abdul Mubin telah memihak kepada Sultan Muhiudin dengan bantuan Sultan Sulu pada masa itu. Sultan Muhiudin menyerahkan sebahagian wilayah pantai timur kepada Sultan Sulu sebagai balasan kepada jasa Sultan Sulu membantu baginda dalam perebutan takhta Brunei. Dengan itu, Sabah telah terbahagi kepada dua zon pentadbiran oleh dua kesultanan iaitu Sultan Brunei di Zon Pantai Barat dan Sultan Sulu di Zon Pantai Timur. Pada 1877, Sultan Brunei, Sultan Abdul Mu'min dan Pangeran Temenggung menyerahkan sebahagian wilayah Sabah kepada Baron Von Overbeck dan Alfred Dent untuk selama-lamanya. Sultan Brunei menerima bayaran sebanyak $15,000 setahun sebagai balasan kepada penyerahan ini. Pada 1878, Sultan Sulu Paduka Maulana Al-Sultan Mohamet Jamal Al-Alam menyerahkan sebahagian lagi wilayah Sabah kepada Overbeck dan Alfred Dent dengan bayaran sebanyak $5000 setahun sebagai balasan kepada penyerahan ini. Dengan itu, jatuhlah Sabah ke tangan pemerintah Barat iaitu Syarikat Berpiagam Borneo Utara (SBBU) pada tahun 1878 dan mulai dikenali sebagai Borneo Utara. SBBU telah memerintah Sabah secara rasminya pada tahun 1881 hingga 1941. Pada 1942-1945, Sabah telah jatuh ke tangan Jepun melalui Perang Dunia Kedua. Setelah Jepun menyerah kalah pada tahun 1945, pemerintahan Sabah telah diambil alih sementara oleh Pentadbiran Tentera British. Pada 1946 SBBU dengan rasminya menyerahkan Sabah kepada kerajaan British. Pada 1963 Sabah bersetuju untuk bersama-sama dengan Sarawak dan Singapura untuk membentuk sebuah Persekutuan yang dikenali sebagai Malaysia.

Geografi

Negeri Sabah terletak di wilayah utara di kepulauan Borneo. Negeri Sabah adalah merupakan negeri yang kedua terbesar di Malaysia dengan keluasan kira-kira 73,631 kilometer persegi iaitu meliputi 22.3% jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Ibu negeri Sabah ialah Kota Kinabalu. Terdapat lima buah bahagian di Sabah iaitu Bahagian Pantai Barat, Bahagian Pedalaman, Bahagian Kudat, Bahagian Sandakan dan Bahagian Tawau. Sabah mempunyai jumlah penduduk kira-kira 3,206,742 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 74.8% adalah kaum Bumiputera, 24.5% kaum Cina, 0.3% kaum India dan 0.4% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 44 orang bagi setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Sistem Pemerintahan

Ketua Negeri Sabah ialah Yang di-Pertua Negeri Sabah yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong. Ketua kerajaan peringkat negeri Sabah ialah Ketua Menteri Sabah. Ketua Menteri dilantik oleh Yang di-Pertua Negeri Sabah dari kalangan ahli-ahli Dewan Undangan Negeri Sabah yang memegang majoriti. Ketua Menteri mengetuai Kabinet Negeri Sabah yang dianggotai sepuluh orang Menteri lain yang dilantik Yang DiPertua Negeri dari kalangan ADUN, di atas nasihat Ketua Menteri. Untuk membantu Menteri-Menteri Kabinet, Yang di-Pertua Negeri Sabah juga melantik beberapa orang pembantu Menteri dari kalangan ADUN.

SALASILAH YANG DI-PERTUA NEGERI

Yang di-Pertua	Tahun Pemerintahan
Tun Datu Mustapha Datu Harun	1963 - 1965
Tun Pengiran Ahmad Raffae	1965 - 1973
Tun Mohammad Fuad Stephens	1973 - 1975
Tun Mohd. Hamdan Abdullah	1975 - 1978
Tun Ahmad Koroh	1978 - 1979
Tun Mohd. Adnan Robert	1979 - 1987
Tun Mohamed Said Bin Keruak	1987 - 1994
Tun Sakaran Bin Dandai	1995 - 2002
Tun Ahmadshah Abdullah	2003 - 2010
Datuk Seri Juhar Mahiruddin	2011 - kini

GELARAN DIRAJA

Tiada gelaran diraja.

GELARAN TURUN-TEMURUN

Lelaki	Perempuan
Pengiran / Awangku	Pengiran / Dayangku

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Gelaran Isteri
Seri Panglima Darjah Kinabalu	S.P.D.K.	Datuk Seri Panglima	Datin Seri Panglima
Panglima Gemilang Darjah Kinabalu	P.G.D.K.	Datuk	Datin
Ahli Setia Darjah Kinabalu	A.S.D.K.	Tiada	Tiada
Ahli Darjah Kinabalu	A.D.K.	Tiada	Tida
Bintang Setia Kinabalu	B.S.K.	Tiada	Tiada
Bintang Kinabalu	B.K.	Tiada	Tiada
Sijil Kehormat	S.K.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

WILAYAH PERSEKUTUAN

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

WILAYAH PERSEKUTUAN

Sejarah

Wilayah Persekutuan terdiri daripada Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Wilayah Persekutuan Labuan dan Wilayah Persekutuan Putrajaya. Pada asalnya Kuala Lumpur adalah di bawah pentadbiran kerajaan negeri Selangor dan ditubuhkan sebagai Wilayah Persekutuan pada 1 Februari 1974, serta telah diiktiraf sebagai ibu negara Malaysia. Pentadbiran Kuala Lumpur telah diletakkan di bawah tanggungjawab Dewan Bandaraya Kuala Lumpur sebagai Pihak Berkuasa tempatan. Pada 16 April 1984, Labuan yang dahulunya sebahagian daripada pentadbiran Sabah ditukar statusnya sebagai Wilayah Persekutuan dan diletakkan di bawah pentadbiran Perbadanan Labuan. Pada 1 Februari 2001, Putrajaya juga yang dahulunya adalah di bawah pentadbiran kerajaan negeri Selangor, ditubuhkan sebagai Wilayah Persekutuan ketiga dan diletakkan di bawah pentadbiran Perbadanan Putrajaya. Putrajaya kemudiannya telah diiktiraf sebagai Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan yang baru bagi Malaysia.

Geografi

Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur adalah ibu negara Malaysia dan mempunyai keluasan kira-kira 243 kilometer persegi iaitu meliputi 0.07 % jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Kuala Lumpur mempunyai jumlah penduduk kira-kira 1,674,621 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 45.9% adalah kaum Bumiputera, 43.2 % kaum Cina, 10.3 % kaum India dan 0.6% lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk di Kuala Lumpur adalah merupakan yang tertinggi di Malaysia iaitu 6,891 orang bagi setiap kilometer persegi.

Wilayah Persekutuan Labuan terletak sekitar 10 kilometer dari Pantai Sabah dan mempunyai keluasan kira-kira 91 kilometer persegi iaitu meliputi 0.03 % jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Labuan mempunyai jumlah penduduk kira-kira 86,908 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 83.7 % adalah kaum Bumiputera, 13.4 % kaum Cina, 0.9 % kaum India dan 2.0 % lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 955 orang bagi setiap kilometer persegi.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Wilayah Persekutuan Putrajaya terletak terletak di antara 24 kilometer ke selatan Kuala Lumpur dan 20 kilometer di utara Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) di Sepang. Putrajay mempunyai keluasan kira-kira 49 kilometer persegi yang meliputi 0.01 % jumlah keluasan kawasan di Malaysia. Putrajaya mempunyai jumlah penduduk kira-kira 72,413 orang (bancian penduduk tahun 2010). Daripada jumlah ini, 98.0 % adalah kaum Bumiputera, 0.7 % kaum Cina, 1.2 % kaum India dan 0.1 % lain-lain kaum. Purata kepadatan penduduk adalah 1,478 orang bagi setiap kilometer persegi.

Sistem Pemerintahan

Wilayah Persekutuan ialah wilayah yang ditadbir secara langsung oleh kerajaan Malaysia dan ditadbir di bawah perundangan Kementerian Wilayah Persekutuan. Tidak seperti negeri-negeri

lain bagi Malaysia, Wilayah Persekutuan tidak diperintah oleh kerajaan negeri sebaliknya terletak di bawah pentadbiran Persekutuan yang mengguna pakai perundangan Kementerian Wilayah Persekutuan. Kementerian Wilayah Persekutuan diketuai oleh Menteri Wilayah Persekutuan dan diperintah oleh Yang di-Pertuan Agong. Terdapat tiga bahagian dalam Wilayah Persekutuan iaitu Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya. Daripada ketiga-tiga bahagian ini, Labuan merupakan Pusat Kewangan Luar Pesisir Antarabangsa manakala Putrajaya merupakan Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan.

GELARAN DIRAJA

Tiada gelaran diraja.

GELARAN TURUN-TEMURUN

Tiada gelaran turun-temurun.

DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT

Anugerah	Huruf Ringkas	Gelaran Penerima Lelaki / Perempuan	Isteri
Darjah Yang Mulia Mahkota Wilayah (DYMMW)			
Seri Utama Mahkota Wilayah	S.U.M.W.	Datuk Seri Utama	Datin Seri Utama
Seri Mahkota Wilayah	S.M.W.	Datuk Seri	Datin Seri
Panglima Mahkota Wilayah	P.M.W.	Datuk	Datin
Johan Mahkota Wilayah	J.M.W.	Tiada	Tiada
Kesatria Mahkota Wilayah	K.M.W.	Tiada	Tiada
Ahli Mahkota Wilayah	A.M.W.	Tiada	Tiada
Pingat Pangkuan Mahkota Wilayah	P.P.W.	Tiada	Tiada

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

CONTOH-CONTOH ENTRI DALAM PENGKATALOGAN UNTUK GELARAN MELAYU

I. Gelaran-Gelaran Turun-Temurun

x Amirul Nik Min, Nik
√ Nik Amirul Nik Min

x Abdullah Tuan Mat, *Tuan*
√ Tuan Abdullah Tuan Mat

x Zawawi Tengku Zainal, *Tengku*
√ Tengku Zawawi Tengku Zainal

II. Gelaran-Gelaran DiRaja

x Sultan Muhammad
√ Muhammad, Sultan

x Sultan Azlan Shah ibni Almarhum Sultan Yusof Izzudin Shah
√ Azlan Shah ibni Almarhum Sultan Yusof Izzudin Shah, Sultan

III. Darjah-Darjah Kebesaran

x Dato' Sri Najib Tun Abdul Razak
√ Najib Tun Abdul Razak, Dato' Sri

x Datuk Patinggi Abdul Taib Mahmud
√ Abdul Taib Mahmud, Datuk Patinggi

x Tun Mahathir Mohamad
√ Mahathir Mohamad, Tun

IV. Gelaran-Gelaran Keagamaan

x Ahmad Haji Othman, Haji
√ Ahmad Haji Othman

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

BIBLIOGRAFI

Buku

Adat Istiadat Melaka: Darjah Kebesaran, Bintang & Tatacara Pemakaian. Batu Berendam, Melaka: Institut Kajian Sejarah dan Patriotisme, 2004.

Azizah Mokhzani
Tiang Seri Negara: Seri Paduka Baginda Yang DiPertuan Agong semenjak 1957. Kuala Lumpur: Arus Intelek, 2011.

Halim Zakaria
Negeri-negeri dalam Malaysia. Petaling Jaya: Quicklink Communication, 2009.

Imran Azimin Abdullah
Anugerah Darjah Kebesaran Negeri-negeri. Siri Darjah Kebesaran di Malaysia. Vol. 1 & 2. Seri Kembangan, Selangor: Penerbitan Premier, 2009.

Istiadat Pertabalan: Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong XIV Almu'tasimu Billahi Muhibbuddin Tuanku Alhaj Abdul Halim Mu'adzam Shah Ibni Almarhum Sultan Badlishah. Putrajaya: Jabatan Penerangan Malaysia, 2012.

Iswan Hakim
Golongan Berpangkat: Hebatkah Mereka?. Jilid 1. Siri Neraca Hidup Rakyat dan Protokol Istana. Seri Kembangan, Selangor: Penerbitan Premier, 2012.

Lambang Pentadbiran Diraja: Istana. Jilid 3. Siri Neraca Hidup Rakyat dan Protokol. Istana Seri Kembangan, Selangor: Penerbitan Premier, 2012.

Norizulia Isman
Kesultanan Melayu. Kuala Lumpur: Pustaka Warisan Gemilang, 2012.

Panduan Pencalonan Darjah Kebesaran, Bintang & Pingat Wilayah Persekutuan. Putrajaya: Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, 2011.

Suziyana Ismail
Sejarah negeri-negeri. Sekinchan, Selangor: Pustaka Anggerik Emas, 2009.

Taburan Penduduk Dan Ciri-Ciri Asas Demografi = Population Distribution and Basic Demographic Characteristics. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia, 2010.

Tengku Ramli Tengku Shahruddin Shah dan Hanafisah Jais
Pembesar Istana & Ahli Darjah Kebesaran Selangor: Garis Panduan Pengurniaan & Pembatalan. Shah Alam: Dewan di-Raja Selangor, 2012.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Laman Sesawang

Cik Rashidah Abd Ghani

"Keunikan Pemerintahan Beraja Dalam Sistem Demokrasi Malaysia." *Menjunjung Kasih Tuanku Mizan.* BERNAMA, 12 Dec. 2012. Web. 16 Julai 2013. <http://web10.bernama.com/daulattuanku/rencana.php?id=633519>.

"Darjah Kebesaran." *Laman Web Rasmi Unit Perhubungan Awam Dan Hal Ehwal Korporat*. Unit Perhubungan Awam Dan Hal Ehwal Korporat, Kerajaan Negeri Sarawak, n.d. Web. 29 Ogos 2013. <http://www.upak.sarawak.gov.my/page.php?id=82&menu_id=75&sub_id=108>.

"Darjah-Darjah Kebesaran Persekutuan & Negeri Yang Membawa Gelaran." *Asas Protokol Malaysia*. Protokol Universiti Malaya, 26 Feb. 2009. Web. 21 July 2013. <http://protokolum.blogspot.com/2009/02/darjah-darjahkebesaranpersekutuan.html>.

"Darjah-Darjah Kebesaran, Bintang-Bintang dan Pingat-Pingat Anugerah Kerajaan Negeri Perak Darul Ridzuan." *Laman Web Rasmi Pejabat D.Y.M.M. Sultan Perak Darul Ridzuan*. Pejabat D.Y.M.M. Sultan Perak Darul Ridzuan, n.d. Web. 26 July 2013. <http://sultan.perak.gov.my/informasi/darjah-kebesaran-dan-pingatnegeri.html>.

"Darjah-darjah, Bintang-bintang Dan Pingat-pingat Kebesaran Negeri Sabah." *Laman Web Rasmi Istana Negeri Sabah*. Kerajaan Negeri Sabah, n.d. Web. 29 Aug. 2013. <http://www.sabah.gov.my/istana/Bintang%20Kebesaran.html>.

"Kebesaran Anugerah Diraja." *Laman Web Raja Perlis*. Perpustakaan Awam Negeri Perlis, n.d. Web. 29 Aug. 2013. <http://www.perlisroyalty.gov.my/bm/kebesaran/anugerah.htm>.

"Sejarah Penubuhan Johor." *Portal Rasmi Kerajaan Negeri Johor Darul Ta´zim*. Kerajaan Negeri Johor Darul Ta´zim, n.d. Web. 28 Aug. 2013. <http://www.johordt.gov.my/pelancongan/page/sejarah_penubuhan_johor>.

"Sejarah Pulau Pinang." *Portal Rasmi Kerajaan Negeri Pulau Pinang*. Kerajaan Negeri Pulau Pinang, n.d. Web. 29 Aug. 2013. <http://www.penang.gov.my/index.php/2013-04-01-05-24-16/sejarah>.

"Senarai Darjah Kebesaran." *Laman Web Rasmi Darjah Kebesaran Kerajaan Negeri Selangor Darul Ehsan*. Pejabat DYMM Sultan Selangor, n.d. Web. 29 Aug. 2013. <http://awards.selangor.gov.my/awards/index.php>.

"Senarai Yang di-Pertuan Agong." *Portal Rasmi Parlimen Malaysia*, n.d. Web. 29 Aug. 2013.

"Susunan Keutamaan Darjah Kebesaran, Bintang dan Pingat Persekutuan." *Bahagian Istiadat dan Persidangan Antarabangsa*. Bahagian Istiadat dan Persidangan Antarabangsa, Jabatan Perdana Menteri, n.d. Web. 21 July 2013. <http://www.istiadat.gov.my/v1/index.php/component/content/article/11-info/41-susunan-keutamaan-darjah-kebesaran-bintang-dan-pingat-persekutuan>. <http://www.parlimen.gov.my/yda-senarai-yang-di-pertuan-agong.html?uweb=yg>.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA

ISBN 978-967-931-257-7

9 789679 312577